

XIII JARO. N. 4-5

Anno XIII. N. 4-5 Aprile-Maggio 1926.
Rivista mensile. Conto Corrente con la Posta.

APRILE-MAJO 1926

SUB PATRONADO DE ITALA KATEDRO DE ESPERANTO
A DACIONE ELDONANTO S VITO AL TAGLIAMENTO

EN HAVO

Il Convegno di Locarno del Comitato Centrale Esperantista (A. S.)	49
Internacia Scienca Asocio	51
A proposito del francobollo "Popor", R. Orengo	51
L' Antologia Catalana, E. Migliorini	52
Tredici anni di propaganda Esperantista nel Trentino (fine), G. Marchetti	54
Associazione Nazionale Ferrovieri Esperantisti (Atti Ufficiali)	57
L' Attività Esperantista fuori d'Italia	58
Notizie in fascio	58
Il Calendario del Congressi	59
Cattedra Italiana di Esperanto (Atti Ufficiali)	60
Federazione Esperantista Italiana (Atti Ufficiali)	61
Dizionario Metodico Italiano-Esperanto, A. Tellini	63
La Patrino, A. Mazzolini	64
Memorajoj pri Kristanismo, esp. E. Filippi	65
La Naturhistoria Muzeo de Ancona (3 illustr.), L. Spotti	66
Pasko en Italio (dafr. kaj fino), A. Mazzolini	69
Miranda, de A. Foggazaro, trad. O. Büinemann	71
Latinaj proverboj, devizoj kaj esprimoj esperantigitaj, G. Stuart-Menteth	71
Kiel kisas la virinoj de ĝinj popoloj kaj psikologio de la kisarto, esp. J. Bernhard	72
Scienco kaj Vivo :: Iñina Lingvo — Kiom kostas edzino	73
18-a Universala Kongreso de Esperanto	74
Unua Internacia Kongreso de Teknika Gazetaro	75
Esperantista Akademio kaj la eldono de vortaroj	76
Itala Kroniko	76
Recenzaj Notoj	77

PREZO DE LA REKLAMOJ (unufoje)

KOVRILo:	4-a pago tuta L. 150 - 1/2 L. 80 - 1/4 L. 50 - 1/8 L. 40
	3-a , , , 100 - , 60 - , 40 - , 30
INTERNAJ PAĜOJ de la Revuo	80 - , 40 - , 30 - , 20
MALGRANDAJ ANONCOJ:	Ĉiu vorto L. 0.20 (minimume L. 2).
KORESPONDADO:	Ĉiu vorto L. 0.10 (minimume L. 1).

6-foje rabato 10 % — 12-foje rabato 30 %.

ANTAŬPAGO

AL NIAJ KUNLABORANTOJ!

Kiel la legantoj povas konstati, ni iom post iom klopadas realigadi nian intencon doni al la tutmonda Esperantistaro revnon, kiu konign Italajn vidindajojn, morojn, literaturojn, arton, industrian, k. t. p., unuvorte *Italan vivon*, kaj al la Italoj spegulon de la tutmonda *Esperanta agado*.

Dum ni petas samideanojn ankoraŭ ne sufice spertajn en la uzado de la lingvo ne superranti nin per balasto de nepresindajoj, ni kore invitas la bonvolajn kapablulojn kunlaboradi kun ni laŭ ĉi supra programo.

La tradukantoj de literaturaĵoj bonvolu elekti, prefere ol verkojn kies beleco konsistas nur en la stilo, verkojn interesajn laŭ enhavo. Tradukoj el la lingvo ne itala estos nur escepte presataj: ĉiuokaze neniam tradukoj el traĵukoj. La aŭtoroj bonvolu sendi kyan la Esperantuj tradukoj la konektajn originalajn tekstojn kaj, kiam necese, la aprobon de la verkinto, an de l'eldonisto. — La redakcio rezervas al si la rajton korekti laŭbezone la manuskriktojn. La manuskriptoj, kiuj resendos nur je elspezo de la aŭtoroj.

itala esperanta revuo

XIIIa JARO

APRIL-MAJO 1926a

N. 4-5

Il Convegno di Locarno del Comitato Centrale Esperantista

Sabato 3 Aprile siamo arrivati a Locarno con un tempo primaverile, salutati dalla bandiera esperantista che sventolava sull'imbarcadero e sui principali alberghi della città.

Il Comitato centrale del Movimento esperantista col quale prendiamo subito contatto, è al completo tranne gl' Inglesi che non sono rappresentati. Sono pure presenti i rappresentanti delle principali organizzazioni esperantiste europee e non manca nemmeno il rappresentante del lontano Giappone Sig. Nisimura che ci spiega in Esperanto il significato del suo nome (*lumo de luno en okcidenta viago*).

Il Convegno ha luogo nell'ormai celebre salone del Palazzo di Giustizia dove ebbe luogo il famoso convegno di Locarno in cui partecipò il nostro Ministro Mussolini. Il salone è rimasto intatto come era nei giorni del Convegno politico ed invece delle diverse lingue si parla quella tanto auspicata lingua europea, l'Esperanto. Il Sindaco di Locarno siede nel medesimo posto in cui sedeva il giorno dell' inaugurazione della Conferenza di Locarno e accanto a lui siede, al medesimo posto dove sedeva S. E. Mussolini, il Presidente del *Centra Komitato* Sig. Dott. Privat. Ne deriviamo lieti auspici. Intorno alla grande tavola siedono i vari

rappresentanti delle diverse organizzazioni nazionali esperantiste. La Federazione Esperantista Italiana e la Cattedra Italiana d' Esperanto è rappresentata dal Dott. Stromboli di Pisa.

Il Sindaco di Locarno saluta con gentili parole, in italiano, il Convegno augurando il medesimo successo della Conferenza politica e bene auspicando alla pace dei popoli certamente facilitata dal diffondersi della lingua auxiliaria Esperanto. Gli risponde il Dott. Privat in Esperanto ringraziando della cortese accoglienza e dicendosi fiero di aver potuto radunare i rappresentanti di tante nazioni molto più modesti dei Ministri, che sedettero intorno a questa stessa tavola, ma animati da forte volontà di voler aiutare il mondo a rendere sempre più possibile la pace col risolvere uno dei problemi più importanti, quello della lingua auxiliaria comune a tutti. Lo spirito di Locarno che animò gli uomini politici, anima ancora più i rappresentanti delle varie organizzazioni esperantiste europee e non europee.

Dopo di lui parlò in italiano il Dott. Stromboli riassumendo in brevi tratti il discorso del Presidente Dott. Privat e mettendo in evidenza quale vantaggio abbia per gli italiani tutti l'apprendimento dell' Esperanto, ritenuto in Italia così si-

mile all' italiano da dubitare che gli altri popoli possano ugualmente bene apprenderlo. I discorsi che seguiranno dei vari rappresentanti delle diverse nazioni mostreranno come questa sia ormai una lingua chiara parlata da tutti con uguale sicurezza.

Seguirono applauditi : il Sig. Nisimura per l' Istituto d' Esperanto del Giappone ; il Sig. Steiger per l' Austria ; il Sig. Ellersiek per la Germania ; il Sig. Hromada per la Cecoslovacchia ; il Sig. Dubois per la Francia ; l' abate Ĉe per la Bulgaria, il Sig. Balkany per l' Ungheria ; il Sig. Schoof per il Belgio ; e diversi altri di cui ci sfugge il nome.

Viene eseguita una fotografia che riproduce i singoli delegati nei medesimi posti in cui sedettero i rappresentanti politici della conferenza di Locarno.

La Domenica, mercè la gentile premura dei Samideani di Locarno, tra cui dobbiamo specialmente ringraziare i Sigg. Gilà e Pedrazzini, si visita la città e si fa un'escursione fino alla Madonna del Sasso dove si ammira la celebre tavola del Ciseri « La deposizione della Croce ». Nel pomeriggio, per gentile concessione del Municipio di Locarno, i delegati vengono accompagnati con vettura speciale per mezzo della ferrovia elettrica a Bignasco in mezzo alla Valle Maggia, dove si prendono numerose fotografie.

Intanto il Comitato Centrale aveva preso contatto e discusso i vari problemi per la seduta del lunedì.

Nella seduta del 5 Aprile si esaminano con serio e ordinato lavoro i vari temi posti all'ordine del giorno : alcune decisioni che verranno comunicate quando si saranno raggiunti i risultati che si desiderano.

Il Segretario del *Centra Komitato* Sig. Kreuz in una lucida relazione riassume

tutto il lavoro compiuto nello scorso anno dal Comitato centrale per il movimento esperantista e si dimostra che finalmente siamo in un piano serio di lavoro, sulla cui guida a poco a poco vorranno mettersi tutte le varie organizzazioni esperantiste.

Sui vari punti della relazione del Dott. Kreuz si ha una viva ed ordinata discussione a cui prendono parte con rapidi e sintetici discorsi i diversi rappresentanti, dando esempio pratico di lavoro ordinato e intenso quale non è possibile nei grandi congressi esperantisti. La discussione si protrae nel pomeriggio facendosi un lavoro proficuo per più di sette ore.

Ognuno è largo di consigli di pratica vita vissuta poichè i diversi rappresentanti sono in maggioranza persone esperte e da lungo tempo nel movimento. Si nota ormai la tendenza ad uscire dal campo idealistico ed entrare nel campo veramente pratico della propaganda dell' Esperanto. E passano i vari punti, esposizioni, ferrovie, fiere campionarie, stampa, alberghi, associazioni internazionali, Istituto internazionale d' Esperanto, commercio, scuole, ecc. Troppo lungo sarebbe riferire sui vari temi. Ogni rappresentante porta con sé nuove idee e visione pratica di quello che c'è da fare per l' interesse comune di una seria propaganda nel mondo tutto in modo che gli avversari siano sgominati e sia spinta con energia la marcia dell' Esperanto verso le più utili applicazioni.

Nel pomeriggio del 5 Aprile dovendosi rinnovare un terzo dei sei membri del *Centra Komitato*, essendo dimissionario il Sig. Page inglese, per facilitare si dimette anche il Dott. Privat e l' assemblea elegge ad unanimità il Dott. Privat e il Dott. Stromboli. Il Comitato sedante rielegge il Dott. Privat a Presidente del Comitato stesso.

Le sedute sono presiedute con tatto e vigoria dal Dott. Privat e i convenuti sono soddisfatti del buon lavoro compiuto. Le notizie più confortevoli del movimento nelle varie nazioni sono portate dai singoli convenuti e si sente che con lo spirito di Locarno è la convinzione profonda che siamo sulla buona via. Occorre persistere e cercare di rendere sempre più serio e più pratico il nostro movimento.

I Congressi internazionali d' Esperanto, dopo quello d' Edimburgo di quest' anno, saranno tenuti nel prossimo anno a Danzica e nel 1928 ad Anversa. Al Congresso

di Danzica precederà una riunione a Praga ed una carovana a Varsavia per l' inaugurazione del monumento al Dott. Zamenhof.

Alla sera del 5 Aprile il Sindaco di Locarno raduna a banchetto al Palace Hôtel tutti i convenuti porgendo nuovi ringraziamenti per l' aver scelto Locarno come sede del Convegno e rallegramenti per il bel lavoro compiuto. Risponde a lui in francese il Dott. Privat, in tedesco il Prof. Dietterle, in italiano il Dott. Stromboli ; seguono in Esperanto i diversi rappresentanti delle diverse nazionalità.

A. S.

INTERNACIONAL SCIENCA ASOCIO (I. S. A.)

(Sezione Italiana)

La sezione italiana si forma a poco a poco. Occorre che quanti si occupano di scienza in tutti i suoi aspetti, dal Diritto alla Matematica, alla Chimica, alla Tecnica nelle sue diverse applicazioni si stringano intorno a questa Associazione che deve divenire a poco a poco una delle principali applicazioni pratiche dell' Esperanto.

La quota annua per i membri attivi è di mezzo dollaro (L. 12.50) che può inviarsi coll' adesione al Dott. Stromboli Alfredo, delegato per l' Italia, a Pisa, Lungarno Regio 17, anche versandola nel suo conto corrente postale 1/289 e avvertirlo con cartolina.

Pagarono la quota i seguenti signori:

7. Gagnotto Magg. G. N. Luigi - Ingegner - Spezia.
8. Peri Comand. Antonio - Ingegnere - Spezia.
9. Marchese Carlo Cordero di Montezemolo - Ingegnere - Castiglioncello.

Ĉe la aliaj la teorio, ĉe ni la praktiko.

MOLTI SAMIDEANI non hanno ancora rinnovato il loro abbonamento alla rivista. Li preghiamo vivamente di farlo SUBITO per non avere interruzioni nella spedizione. Il prossimo numero verrà mandato solamente a coloro che saranno in regola coll' amministrazione.

R. Orengo

L'ANTOLOGIA CATALANA¹⁾

L'invito che appare tutti gli anni nei giornali esperantisti a partecipare ai *Frojaj Ludoj* che si svolgono a turno nelle città catalane e l'offerta di ricchi premi da parte di ditte e di privati hanno da tempo persuaso gli esperantisti della vitalità del movimento e del fervore dei samideani di Catalogna. Che l'entusiasmo non diminuisca e che i lavori dei *Floraj Ludoj* non siano inutili lo attesta ora le pubblicazione d'un grosso volume di più di 400 pagine, stampato lussuosamente su carta a mano, che riporta oltre a brani e poesie di 53 autori che hanno scritto nella lingua sorella dell'italiana, anche cenni biografici e critici sulla loro vita e le loro opere.

A un chiaro cenno sul territorio di diffusione della lingua e sulla sua morfologia segue una sintesi della letteratura catalana, la quale fa vedere come al fervore delle origini (XI, XII secolo) e alle poesie dei trovatori (XII, XIII) sia seguito il periodo della formazione nazionale (XIII, XIV) e quello classico (XIV, XV); e come solo dopo tre secoli di completa decadenza (XVI, XVIII) sia avvenuto nel secolo passato un nuovo risveglio.

Segue la serie degli autori, disposta cronologicamente. Solo poche pagine (43-76) sono dedicate agli autori antichi (notevole fra questi JAUME I EL CONQUERIDOR, che cantò la conquista di Maiorca) per dar volutamente maggior posto ai moderni; prima di questi e dopo gli antichi sono collocati alcuni canti (pp. 77-150) popolari accompagnati dal motivo musicale, fiori sbocciati anonimi chissà dove e chissà quando.

¹⁾ *Kataluna Antologio*, kompilita de Jaume Grau Casas, Barcelona 1925, pp. 411. Prezo 2 dolaroj.

*Ye la bordo de la mar'
Estis knabino
Pošan tukon brodis si
Por la regino.*

Ma alla fanciulla manca il filo, che le vien offerto da un marinaio: egli la rapisce ma poi le si rivela figlio del re d'Inghilterra e la sposa.

La parte più importante e più completa è quella dedicata ai poeti moderni e modernissimi: scorrono davanti ai nostri occhi squarci di mare azzurro, lotte dell'uomo contro la natura e poi amore per la terra, amore per la casa, amore per la vita, amore e passione d'una gente che sentiamo sorella alla nostra. Ecco un romantico, ANGEL GUIMERÀ, morto nel 1924, che in *Terra baixa* contrappone la pura vita fra i monti (quante volte appare in questi poeti l'amore per i monti: canta il poeta popolare: « Montaraoj de Kanigo', estas belegaj kaj ĉarmaj, ĉefe en la somer', kiam l'akvoj estas gajaj »), a quello della terra bassa e racconta le vendette del pastore che uccide il corruttore della moglie esclamando: « La lupon, mi mortigis la lupon! » e che in *Maro kaj ĉielo* rappresenta i tormenti della monaca che ama segretamente un corsaro. IACINT VERDAGUER canta invece i miti e le glorie del passato e nel grande poema *Atlantido* intreccia le cognizioni scientifiche con racconti favolosi, che possono tuttavia contenere il riflesso di viaggi reali o di cataclismi di cui s'è perduto il ricordo. Si racosta invece al Guimerà un altro prosatore, ROMAN CASELLAS, che forse risente pure l'influsso di Gorki e di Tolstoj e che raggiunge talora una grande semplicità anche nel racconto di cose terribili: p. es. in quelle pagine che narrano

d'uno stalliere che frustava a sangue i cavalli e che una mattina fu trovato ucciso da un calcio: essi si sono vendicati, ma egli era cattivo con loro solo perché gli avevano fatta morire in quello stesso modo la moglie incinta. Indi tanti altri autori come JOAQUIM RUYRA e MIQUEL ROYER I CRASA, poeti del mare, come JOAN MARAGALL che in lingua purissima canta cose delicate; ecco *la blinda bovino* che va all'abbeveratoio:

*Senvole per la kap' ektuſegante
je unu kaj alia trunk', sencele
iradas sur la voj' al trinkoloko
bovino, kiu venas tute sola.*

*Si blinda estas. Paſtistet' per frapo
de ſton' al ſi tro lerte ſurjetita
okulon unu ſian difektegis,
l' alian membraneto nubkovras:
jen blinda estas la bovin'. Si venas
al font' por trinki, kiel ſi kutimis;
ſed ne kun firma la ſinten' tama,
nek kun kolegoj ſiaj, ne: tutſola
alpaſas ſi. Fratinoj ſiaj dume
ĉe krutegrokoj, ſur la platulloj,
en la silent' herbeja, ĉe l' akv-bordoj,
ſonigas pendtinton, ſreſan herbon
manĝante laŭ plezuro... Si ja falus.*

*L' akvujon akrerandan ektuſegas
ſi per la buſ' kaj honte ſin retiras.
Sed ſi revenas, ſian kapon metas
en l' akvon kaj eltiras malrapide.
Si trinkas ſen ſoifo, nur malmulte.
Kun granda tragedia gesto, poste
ſi levas al ĉiel', egan, la kapon
kornhaven: ſur ſen vivaj la pupiloj
ſi paſpebrumas kaj denove venas,
je lumo orfa ſub brulanta ſuno,
malfirme ſur la voj' ne forgesebla,
malvige balancante la longovston.*

(pp. 201-2)

E poi SANTIAGO ROSSINYOL, che scrive come dipinge, e una donna, VICTOR CATALÀ (Caterina Albert), amante delle scene di campagna e celebre per una magnifica novella intitolata « Solitudine » e poi ancora tanti, tanti altri: a dir di tutti non si finirebbe mai. Chi avrebbe sospettata tanta ricchezza, una fonte così

ITALA ESPERANTA REVVO

copiosa e così limpida? Si sente veramente il sole dei paesi mediterranei:

*Vir' kun grizaj okuloj, plenaj de nordnebul',
Elsučadis oranĝon en haveno-angul'.*

*Lia rigard' al mi: — Kia sungusto! — diris.
Kaj de liaj okuloj la nebulo foriris.*

Non vien fatto forse di pensare a « En nord' unu pino... »? I samideani di Catalogna (alcuni sono essi stessi poeti e buoni poeti, come appare dalle pp. 275, 320, 348) con questa loro fatica non solo hanno regalato alla *Esperantistaro* un altro libro prezioso, ma hanno fatto opera patriottica a favore del loro paese: hanno mostrato un popolo catalano laborioso, ardente, pronto agli entusiasmi e all'odio, un popolo che viene e che aspetta il suo domani. Riuscire a destare simpatie per esso nel mondo è il miglior premio che potranno avere i compilatori dell'*Antologio*, e l'avranno di certo.

Elio Migliorini

Bulgara Antologio

Kumnetita de I. H. KRESTANOV.

Prezo L. 25

En paca angulo ſidiĝu kun la jena libreto kaj aŭskultu la sincerean rakonto de la bulgaraj literaturisto. Intime antaŭ vi ili malkaſos, ĉiu lati ſia kapableco, la amion de nia popolo. Aŭskultu ilian simplan, intiman rakontadon.

Kaj eble, post kiam vi refernos la libreton, en viaj oreloj ſonados ankoraŭ la paroloj pri tiu ſuferanta, sincere popolo kiu, disseminita en urboj, vilagoj, en montaj faldoj, en arbaroj, ſur la multsuferinta bulgara lando, laboras, plugas la teron ſaturitan per ſango, ſvito kaj larmoj, paſtas ſiajn brutarojn ſur la herbebenajoj, ſonigas tuſantajn melankoli-melodojn per mielvoĉa kavaloo¹⁾ kaj kantas ſiajn malgojajn kantojn ...

¹⁾ Bulgara nacia blovinstrumento, oldonanta molajn malgojajn ſonojn kaj ordinare epitetata en la popolkantoj, *miela*.

Mendojn al nia revuo.

○ ○ TREDICI ANNI DI PROPAGANDA ESPERANTISTA NEL TRENTINO ○ ○

Relazione orale fatta dal Presidente della Società Esperantista Trentina, signor GIOVANNI MARCHETTI, in occasione dell'assemblea generale ordinaria della stessa, tenuta in Trento il giorno 26 novembre 1925.

(continuazione e fine, vedi un. precedenti)

Dopo la Redenzione Nazionale.

Si ricominciò la corrispondenza: ognuno aveva da raccontare la propria storia. Si cominciò a riunirsi, ma quanti vuoti! Noi pertanto ci accingemmo nuovamente all'opera di proselitismo e il Congresso interprovinciale di Verona, tenutosi il 3 agosto del 1920, rappresenta, si può ben dire, la nostra prima adunata ufficiale dopo la redenzione. Al Congresso interprovinciale di Verona seguì il V^o Congresso Nazionale a Bologna, tenutosi il 3, 4 e 5 ottobre dello stesso anno. Anche a quello intervenne una rappresentanza di esperantisti trentini. Esperantisti trentini presero parte pure al Congresso Esperantista Cattolico indetto appunto in quei giorni a Bologna. In tutte tre queste manifestazioni i samideani «redenti» furono sempre accolti entusiasticamente.

Come già tutti sanno, al V^o Congresso Nazionale di Bologna venne, fra altro, deliberato di tenere il VI° a Trento.

Il VI° Congresso Nazionale Esperantista a Trento.

Ai primi di gennaio 1921 venne costituito il Comitato; fu affidata la carica di Presidente al solerte samideano Dott. Alessandro Mondini, Consigliere di Tribunale a Rovereto, quella di Vicepresidente al Cav. Giuseppe Pedrotti, quella di Segretario al sottoscritto.

D'allora in poi approfittammo dell'ospitalità del nostro organo ufficiale *L'Esperanto* di S. Vito onde far conoscere sempre più la nostra regione con articoli od illustrazioni di Trento e Rovereto. Alla fine di gennaio o ai primi di febbraio il compianto samideano rag. Antonioli (volontario di guerra e tenente degli Alpini) in un'aula gentilmente concessa dal locale R. Istituto Commerciale teneva un corso di Esperanto, il Prof. Mosna ne iniziava contemporaneamente

un altro per maestri e maestre. — Nello stesso mese il samideano Cav. Avv. Vaona nella sala maggiore della Filarmonica teneva un'importante e riuscitissima conferenza sul movimento esperantista italiano ed estero. — A Rovereto apriva dei corsi di Esperanto l'infaticabile samideano Dott. Mondini e preparava, sotto la sua mano di ferro.... i filodrammatici per la rappresentazione esperantista da darsi in onore dei congressisti. — Il 18 febbraio il Comitato del VI° Congresso Nazionale lanciava il primo appello agli esperantisti d'Italia. Nel mese successivo si dava pure comunicazione che il Comitato aveva deliberato di provvedere alla pubblicazione in Esperanto della *Guida del Trentino* di Cesare Battisti. Il samideano Cav. Giuseppe Pedrotti, Vicepresidente del Comitato, ci fu sempre largo di aiuti e si prestò in maniera encomiabile per conseguire il miglior successo del Congresso stesso. Altrettanto dicasi del rag. Antonioli, Prof. Mosna, Travaglia ed altri.

Il Congresso che ebbe luogo nei giorni 16, 17 e 18 agosto del 1921, riuscì, a mio avviso, discretamente. Non però come sarebbe stato desiderio del Comitato che senza sua colpa incorse in non poche manchevolezze. Comunque il nostro organo nazionale *L'Esperanto* di S. Vito, nel settembre 1921, dando una sommaria relazione, alla quale faccio richiamo, dichiarava che quel Congresso ebbe un esito ottimo, esito che si intravvedeva già dalla fervida preparazione dei samideani trentini. Faccio pure espresso richiamo alla relazione fatta dal Prof. Alberto Alessio, Capitano di fregata, sulla *Rivista Marittima* dell'ottobre 1921, riportando di questa il pensiero sommario:

“ Il Congresso di Trento diede luogo a constatazioni non tutte liete sul progresso dell'Esperanto in Italia durante l'anno 1920: ma diede fondamento a buoni prognostici pel prossimo anno.

Al Congresso erano rappresentati, oltre alle autorità locali e regionali ed a numerose associazioni ed enti, il Ministro della Guerra (dal Generale Tagliaferri), il Ministro della Marina, il Ministro delle Poste e Telegrafi.

Quasi a ben dimostrare la perfetta neutralità dell'ideale esperantista nel campo politico-religioso, la presidenza del Congresso fu costituita dal Generale Cordero di Montezemolo (presidente), dal Dottor Filippetti sindaco socialista di Milano e dal frate minore di S. Francesco Prof. Padre Carolfi.”

Per quanto riguarda il nostro Congresso aggiungo in fine che ai lavori presero viva parte i principali esponenti del nostro movimento nazionale e vi furono svolti temi della massima importanza quali p. e. “Constatazioni e proposte in merito al movimento esperantista italiano” (rel. Avv. Vaona); “l'Esperanto e la filosofia” (rel. Padre Carolfi); “l'Insegnamento dell'Esperanto nelle scuole” (rel. Prof. Mosna).

Alla sera vi fu una serata al Teatro Modena con la rappresentazione in Esperanto della “Partita a Scacchi” del Giacosa. Vi fu una gita a Ponte Alto e una a Rovereto ove i congressisti furono accolti entusiasticamente da quel Municipio e dalla cittadinanza. Sotto la guida del samideano Dott. Mondini i congressisti visitarono il Castello di Rovereto e l'importantissimo Museo di Guerra.

La pubblicazione in Esperanto della guida del Trentino di Cesare Battisti.

Per la traduzione provvide il Dott. Mondini; le trattative con la tipografia di Vienna, la raccolta dei clichés ecc. furono affidate al sottoscritto e al samideano Travaglia. I denari furono anticipati dal Cav. Giuseppe Pedrotti, ma purtroppo ad onta delle generose offerte pervenuteci da Comuni, da Associazioni di Trento e di fuori (in tale riguardo mi è grato segnalare in modo particolare la Società Alpinisti Tridentini, Sez. del C. A. I.) per un complesso di circostanze indipendenti della nostra buona volontà e di quella della tipografia, tale pubblicazione rappresentò per noi un vero disastro finanziario.

In ogni modo non ci siamo scoraggiati e non lo siamo tuttora, poiché in un periodo non lontano speriamo di poter coprire in gran parte il disavanzo che tale pubblicazione ci apportò.

Fu questo l'unico, ma assai grave, infortunio sul lavoro che ci colpì.

Raccoglimento.

Gravi disgrazie che allo scorso dell'anno 1921 e nel 1922 colpirono la mia famiglia, prima fra tutte la morte della mia adorata mamma, un inaspettato cambiamento d'ufficio mio e di altri samideani, un complesso di circostanze che non so ben definire contribuirono sinistramente sul nostro movimento e dall'epoca del nostro VI° Congresso Nazionale fino alla primavera del 1924, salvo i corsi di Esperanto tenuti a Rovereto, una rappresentazione Esperantista tenuta pure colà, quale eco del nostro congresso, l'attività della *samideanaro* trentina fu limitata solo a entusiastiche adesioni o partecipazioni a convegni o congressi nazionali o interprovinciali.

Nel 1921-1922 il Prof. Dante Quarta tenne dei corsi di Esperanto, il cui esito però non fu eccessivamente lusinghiero.

Comunque i giornali locali, senza distinzione di partito, diedero sempre cortese ospitalità agli articoli di propaganda che i nostri più volenterosi loro inviavano.

La ripresa.

Non si trattava di costruire, si trattava solo di riprendere il cammino e di raggiungere il nostro posto di avanguardia o per lo meno giungere nel grosso della truppa. Difatti nel gennaio 1924 vi fu una adunata semiufficiale, si ricominciarono le relazioni con i vecchi amici, ma si sentiva che il motore della nostra macchina funzionava a scatti. Per poter procedere come prima ci occorreva un valente insegnante: altrimenti ogni nostro sforzo altro non rappresentava se non uno spreco inutile di energie.

Ciò non pertanto *pašon post pašo* si andava innanzi con la propaganda alla spicciolata.

La terza età.

Nella primavera del 1924 venne a Tren-

to la *samideanuo* [Prof. Lina Caporali-Travaglia. Approfittando del suo valido appoggio di insegnante, si riprese un effettivo e sistematico lavoro di propaganda, di modo che il 2 febbraio di quest'anno fu ricostituito formalmente il nostro Circolo Esperantista e l'Istituto Regionale Tridentino di Esperanto, affidando la carica di Direttore dell'Istituto al samideano Prof. Mosna, Direttore di queste Scuole Cíviche. In occasione di quell'assemblea fu deliberato, fra altro, di provvedere alla compilazione e presentazione dello Statuto sociale.

Il 23 marzo veniva aperto un corso pubblico di Esperanto conseguendo successi insperati. Il giorno 17 maggio ebbe luogo la distribuzione dei diplomi ai frequentanti.

Alla simpatica cerimonia intervenne il Commissario Regio Comm. Giovanni Peterlongo, il Comm. Canziani, Commissario delle R. Poste e Telegrafi per la Venezia Tridentina. Dopo che il Prof. Mosna si congratulò vivamente con la insegnante Sig.a Prof. Lina Caporali-Travaglia, si congratulò pure con gli alunni ed ebbe parole di lode per la loro diligenza e profitto. Il Comm. Peterlongo, Commissario Regio della città di Trento, volle esprimere tutta la sua simpatia, con un discorso pronunciato in perfetto Esperanto. Seguirono poi brevi parole del Comm. Canziani, del Padre Remigio e d'altri.

Io non potei intervenire a quella festa esperantista, la prima che si faceva a Trento dopo il VI° Congresso Nazionale, poichè per improrogabili ragioni d'ufficio, quella sera mi trovavo al Passo Roile; ma là, fra quelle granitiche rocce, riandavo come in un sogno la storia del movimento esperantista trentino, ricordando il nome di quei pionieri che ora non son più fra noi e i cui voti stavano per realizzarsi nella terza età dell'Esperanto. Da quelle rocce inviai in ispirito a quei nuovi samideani il mio saluto augurale con le parole di Seleznet:

*Vi rigardu konstante al la estonteco,
En espero, en kredo konstanta.*

Mentre la infaticabile samideanino Prof. Caporali, a nome della Cattedra Italiana

di Esperanto, validamente coadiuvata dall'autorevole appoggio del Prof. Mosna Direttore dell'Istituto Regionale, dai solerti samideani rag. Eberle e Zanolini, provvedeva all'insegnamento (noto subito che il 9 novembre si iniziarono due nuovi corsi di Esperanto e un terzo si inizierà quanto prima possibile), la Presidenza della Società presentava per l'approvazione lo Statuto Sociale alla R. Prefettura di Trento, la quale il giorno 5 giugno u. s. lo ritornava con il "nulla osta".

E così dopo tredici anni senza Statuto e senza Regolamenti, con una propaganda instancabile (noi non abbiamo avuto mai una sede stabile!), dopo tredici anni, durante i quali nessuno si era mai sognato di incassare quote sociale - ognuno ha sempre dato quanto poteva -, non in nome dell'I. R. Luogotenenza d'Innsbruck, ma in nome della R. Prefettura di Trento noi, esperantisti trentini, abbiamo finalmente il riconoscimento ufficiale della nostra "Società Esperantista Trentina".

Raccomandazione.

È consuetudine d'ogni Presidente di fare delle proposte o delle raccomandazioni prima di abbandonare.... il potere; permettemi che io adempia anche a quest'ultimo dovere.

Accettate incondizionatamente e unanimemente la proposta che S. E. il Generale Marchese Carlo di Montezemolo, nelle sue qualità di Presidente della F. E. I., ha fatto nell'ultimo numero della nostra rivista ufficiale per quanto riguarda il nostro futuro movimento nazionale. Accettatela perchè in essa sono esposti i principii informatori che regolarono sempre l'attività del nostro movimento regionale, accettatela perchè in essa è chiaramente e sinteticamente esposto quello che era il pensiero dei nostri benemeriti e complianti predecessori, gli apostoli del movimento esperantista trentino, dei samideani Avv. Valentino Peratoner e Cav. Francesco Gerloni.

Gesamideanoj,

Avevo promesso di parlare soltanto dieci minuti e i dieci minuti son già da

un pezzo trascorsi; avevo promesso di omettere - per quanto possibile - nomi, ma poichè, come dice Mantegazza, è più facile promettere che mantenere, io ho finito col parlare di più di dieci minuti, e nel prendere congedo da voi non posso trattenermi dal ricordare i nomi più cari alla storia del nostro movimento nazionale.

Primo fra tutti ricordo il carissimo Prof. Achille Tellini, la cui casa può ben denominarsi la "itala esperanta domo", il Cav. Avv. Attilio Vaona, la simpatica figura del Prof. Padre Modesto Carolfi, il Dott. Ghez, generalissimo degli esperantisti della Venezia Giulia, il proprietario della "nostra" tipografia Antonio Paolet, al quale gli esperantisti italiani devono essere riconoscenti e grati, il Dott. Monti, il Dott. Filippetti, il Prof. Toschi, del quale uno dei più begli articoli di propaganda mi servì di spunto per questa mia chiaccherata, Dott. Stromboli, Arabeno, Maniglia di Genova e tanti altri - tutti della

vecchia guardia esperantista - dei quali ora mi sfugge il nome, che contribuirono con la parola, con la stampa e con l'opera ad un'efficace propaganda esperantista in questa terra quando ancora la separava dal resto d'Italia l'odiato confine politico.

Un saluto e un vivo grazie a tutti gli esperantisti trentini, vecchi e nuovi, che mi furono larghi di incoraggiamenti e di aiuti in questi miei tredici anni di propaganda esperantista.

Un saluto pure ai nostri disertori (grecari e capi)... poichè oltre la tomba non v'ha ira nemica.

A S. E. il Generale Marchese Carlo di Montezemolo, Presidente della Federazione Esperantista Italiana, il mio modesto e riverente omaggio e l'augurio sincero e cordiale che i "fati" e i "fatti" dimostrino in un non lontano avvenire che anche nel campo esperantista la Patria nostra non è seconda a nessuno.

Giovanni Marchetti

ASSOCIAZIONE NAZIONALE FERROVIERI ESPERANTISTI TORINO — VIA NIZZA N. 12

Comunicato N. 22.

ATTI UFFICIALI

★ Il Gruppo di Torino ha rieletto il proprio C. D. nelle persone dei seguenti soci: Bisetti sig. Aleviano, Presidente (Corso Parigi 84) — Cecconi sig. Giuseppe, Segretario-Tesoriere — Andagna rag. Bernardo, Fogliacco sig. Carlo, Maccagno sig. Erminio, Mollica sig. Antonio, Prato sig. Giovanni, Consiglieri. — Allamandola sig. Gioconde, Rosso sig. Vitalie, Sindaci.

★ Il Bollettino mensile del Dopolavoro ferroviario del 31 u. s. ha pubblicato il saluto augurale inviato da questo C. D. all'ufficio centrale della predetta istituzione, in occasione della richiesta per il riconoscimento ufficiale.

★ Mercè l'opera fattiva del nostro egregio collega-samideano sig. Cartosio Giovanni si è costituito in Arona un nuovo « Gruppo Ferrovieri Esperantisti » con un numero rilevante di associati. Il C. D. dell'A.N.F.E. esprime all'ottimo consocio sig. Cartosio il suo fervido compiacimento, incitando i ferrovieri esperantisti d'Italia a seguirne l'esempio raccogliendo numerose adesioni fra i simpatizzanti, che nel nostro campo sono moltissimi.

NUOVISSIMO OPUSCOLETTTO DI PROPAGANDA:

L'Esperanto e i suoi elementi

(32 PAGINETTE CON COPERTINA)

di B. ed E. MIGLIORINI

PREZZO: 10 copie L. 3 — 25 copie L. 6 — 50 copie L. 11 — 100 copie L. 20

Commissioni con importo all' Editore A. Paolet in S. Vito al Tagliamento

L' ATTIVITÀ ESPERANTISTA FUORI D'ITALIA

Austria. A Vienna la Società Esperantista « Danubio » (che aumenta considerevolmente il numero dei propri iscritti) ha dovuto trasferirsi in una sede più ampia e più adatta; la Società « Concordia » (105 membri) sta preparando un'esposizione; a Linz, Kierling, Klosterneuburg, Weidling, Wördern, si tengono corsi, fervore di attività a Kitzendorf, St. Andrea ecc.

Belgio. A Bruxelles e in altre città manifestazioni di un crescente interessamento al movimento esperantista, ad Antwerpen tre corsi per agenti di polizia, un corso nell'Istituto di Sant' Ignazio, uno per commercianti al Sindacato del commercio e dell'Industria, quattro nuovi corsi all'Associazione « Verda Stelo »; si è costituita una società editrice esperantista.

Bulgaria. Nuovi gruppi a Blegej, Kaspičan, Lesičeri, corsi di vario grado a Nasči e Sumen; a Pravec si è costituita una biblioteca.

Cecoslovacchia. Corsi a Liebenan, Saaz, Gablonz, Bielsko, Eimziedel, Reichenberg. Pubblicazioni nel « Deutsche Abendzeitung » ed in altri giornali.

China. Gruppi di propaganda a Shanghai e a Pekin.

Danimarca. Consolanti notizie da Köbenhavn e da Odense sullo sviluppo che ha preso in questi ultimi tempi il nostro movimento. I giornali si occupano intensamente dell'Esperanto, i corsi si sussegnano, la propaganda fiorisce.

Estonia. Il quarto congresso dell'Associazione esperantista dell'Estonia ebbe luogo nei primi di Aprile a Tartu. Buona propaganda stanno facendo i samideani di Tallinn.

Francia. A Parigi l'attività dei nostri samideani attira l'attenzione della stampa che si occupa largamente dell'Esperanto. A Digione e a Lione si sono aperti dei nuovi corsi.

Germania. Ventitré nuovi corsi si sono aperti in diverse città: il movimento è dovunque attivissimo, singolarmente a Berlin, Breslau, Dresden, Halle, Lippstadt, Seifhennersdorf, Wattenscheid, Hainsfarth, Karlsruhe, Ottingen, Steinach, Chemnitz, Gumnigfeld, Höntrop, Koblenz, Westenfeld. Nelle scuole di Magdeburg e di Hirschfelde Zittaū l'insegnamento dell'Esperanto è obbligatorio.

Giappone. Ajabe, la Società esperantista pubblica una rivista di 24 pagine « Verda Mondo », che ha già mille lettori. Kameoka, corso con oltre 70 frequentatori. Kioto, esposizione esperantista, corso, stampa favorevole.

Jugoslavia. A Koprivnica corso per operai, a Mostar corso nella Scuola commerciale, a Tuzla corso nella scuola elementare.

Lettonia. A Riga si stanno svolgendo tre corsi nella Scuola di polizia. Si sono aperti i

primi corsi autorizzati dal Ministero dell'Istruzione.

Lituania. Panevežys, corsi per impiegati postali e per i soci dell'Associazione sportiva Makabi. Biržai, conferenze, corsi e convegni fra gli studenti, Kaunas, convegno dell'Esperantista Litova Asocio.

Olanda. A Leiden lo studio dell'Esperanto va diffondendosi nel campo magistrale. A Nijmagen la stampa si occupa con interesse del movimento esperantista.

Polonia. Nuovo impulso di lavoro a Lwów, Warszawa, Kraków, Lublin, corsi a Krolewska Huta, Novogrodek, Sosnowie, articoli nei giornali « Słowo », « Gazeto Robotnicza ».

Romania. Corsi a Arad e Radauti.

Russia. A Ivanovo Voznesensk, Moskva, Orckovo-Zuevo, Pskov, Krasnodar si sono aperti corsi di vario grado per commercianti e per impiegati.

Stati Uniti. A Neu Asork corso all'Associazione studentesca e alla Società internazionale.

Svizzera. A Zurigo, a Berna conferenze di propaganda, corsi, convegni.

Spagna. A Barcellona nuova rivista, corsi, feste esperantiste.

Ungheria. Il comitato della Pubblica Istruzione di Budapest ha stabilito una sovvenzione alla Società Esperantista Ungherese. Oltre 2500 iscritti hanno partecipato ai 123 corsi indetti dall'Associazione. Rinuscitissime conferenze sono state tenute in diverse associazioni. Nuovi corsi si sono aperti a Orosta. I giornali « Nipszava » e « Magantisztviselök Lapjat » si occupano largamente dell'Esperanto.

NOTIZIE IN FASCIO

Al parlamento Svedese il Dott. Lindhagen ha presentato una proposta in favore dell'adozione dell'Esperanto quale lingua ausiliaria internazionale.

Al parlamento Giapponese è stata fatta una petizione per ottenere l'introduzione dell'Esperanto nelle scuole.

Il monumento a Zamenhof è stato inaugurato solennemente a Varsavia il 18 aprile.

Articoli tradotti dall'Heroldo de Esperanto pubblicano il *Bulletin de l'Observatoire de Lyon*, il *Vorwärts*.

Il « Berliner Tageblatt » ha assegnato il biglietto gratuito per il Congresso di Edimburgo in premio ai due migliori fra i partecipanti al corso di Esperanto testé indetto.

Nella Scuola Commerciale di Lione il corso ufficiale di Esperanto è obbligatorio.

Non è una gran fatica mandare dieci lire all'editore Paolet a San Vito al Tagliamento

ITALA ESPERANTA REVUO

per abbonarsi alla *Itala Esperanta Revuo*.

I Bancari di Berlino hanno preso l'iniziativa di diffondere la conoscenza dell'Esperanto fra i funzionari degli Istituti di credito di tutto il mondo. Già esistono gruppi di esperantisti bancari in diverse città. Per schieramenti e informazioni: Karl Fischer, Giintzelstrasse 31, Berlin-Wilmersdorf (Germania).

La tassa del Corso e il costo del manuale sono rimborsate dall'Amministrazione Postale telegrafica Svizzera al personale che frequenta regolarmente corsi d'Esperanto.

La Fiera Campionaria di Basilea ha pubblicato un invito in esperanto con informazioni e notizie interessanti.

Il Giappone ha stabilito che le sue Camere di Commercio adottino la lingua ausiliaria neutra per i rapporti con le consorelle di altre nazioni.

Alla prima esposizione radiotecnica ungherese figurano interessanti tabelle e diagrammi dimostrativi dell'applicazione dell'Esperanto nel campo della radiofonia.

Sporting Club Esperanto è il titolo di una nuova Società sportiva costituitasi recentemente in Milano per lo sviluppo specialmente del podismo. Recapito: Via Borgo Spesso 4, Caffè Rosa Bianca. Le notizie sulla sua attività vengono pubblicate periodicamente nella *Gazzetta dello Sport* di Milano.

A Bene Vagienna (Cuneo) il locale settimanale *Vagienna*, diretto dal chiar.mo prof. cav. uff. Manzone, pubblica spesso notizie sull'Esperanto.

A Spezia l'eminent samideano Ing. Magg.

GRAVA KAJ URGA ALVOKO!

Dezirante havi specialan Esperanto-augulon blindulan en nia Tutmonda Porblindula Ekspozicio, kiu okazos dum Aprilo-Majo en Nov-Jorko, ni varme petas ĉiujn samideanojn vigle helpi nin por montri ke ĝe ĝe la blinduloj niaj movado forte progresas kaj sendi al ni tuj ĉiuspecajn naciajn kaj internaciajn blindulaĵojn kaj precizajn informojn kaj statistikojn pri la blindula stato via, pri viaj bezonoj, mankoj, sukcesoj kaj generale pri la porblindula movado en via lando kaj, se eble, ankaŭ en aliaj landoj.

Prof. J. Benšáhar, President, World Union of Associations for The Blind, Inc., 455 W. 42nd Street, New York City, U.S.A.

VIA DEVO — GRAVA.

Se vi aŭdas seupere aŭ per viaj lokaj radio-stacioj la staciojn de Anglujo, ni petas vian helpon subteni petskribon, kiun ni sendas al la Brita Brodcasta Kompanio, por instigi ilin fari brodcastojn en aŭ pri Esperanto. Skribu leteron al tiu Kompanio, esprimente viajn dezirojn tiurilate, kaj montrante kiom utile estus, ke la angla radiosendadoj tel trovu pli vastas kompreenantaron. Kelkaj minutoj sufiĉos, sed la servo estos granda. Adresu al 5XX, ĉe Brita Esperantista Asocio, 17, Hart Street, London, W.C.I., Anglujo.

Gagnotto del Genio Militare ha esperimentato con successo la catapulta di sua invenzione per il lancio degli aeroplani dalle navi. All'egregio inventore i rallegramenti vivissimi di tutti i samideani d'Italia.

La « Croce Verde » di Torino, rivista mensile d'assistenza ed igiene sociale, esprime nel numero di Gennaio u.s. un giudizio assai lusinghiero per l'Esperanto e per l'*Itala Esperanta Revuo*.

Il Calendario dei Congressi

Dove e quando si terranno quest'anno i Congressi Nazionali di Esperanto?

America del Nord - Filadelfia, giugno.
Austria - Graz, 22-24 maggio.

Belgio - La Panne, 22-24 maggio.

Brasile - Victoria, Espiritu Santo, 9-12 maggio.
Bulgaria - Varna, luglio.

Catalogna - Santa Coloma de Farnés, 23-25 maggio.

Cecoslovacchia - Bratislava (Pozsony, Pressburg), 1-2 maggio.

Germania - München, 22-24 maggio.

Inghilterra - Huddersfield, 22-25 maggio.

Italia - Livorno, 19-20 settembre.

Jugoslavia - Maribor, 22-24 maggio.

Olanda - Nymegen, 22-24 maggio.

Polonia - Wilna.

Romania - Galac.

Scocia - Stirling.

Spagna - Madrid, 30 maggio-6 giugno.

Svizzera - St. Gallen, 22-24 maggio.

GRAVA, GRAVEGA.

La Laborista Esperanto-Gruppo de Genova (Italia), nepovante respondi al ĉiuj personoj kiun petis la libreton *Devoj de la Homo* de l'granda pensulo itala Giuseppe Mazzini, por ŝpari monon ope ĉi tie respondas al ĉiuj: ke oni ne povas daŭrigi la senpagan dissendon de la verketo pro la gravaj poštspozoj, ĉar la monsumo malavare donacita por la eldoneo kaj dissendo de la 10,000 ekzempleroj, pro la kreskanta neantaŭvidita altilo de la pošt-afranko, precipe eksterlanden, elĉerpigis jam dum la gisnuna dissendo de la verketo. La sumo ricevita je monoferoj ĝis la 31-12 1925 estas je liron 6112 kaj la elspezo (nur por la *Devoj de la Homo*) ĝis la sama dato pro la 10,000 ekzemplera eldoneo kaj pro la jam ĝis nun disdonitaj 7600 ekz. estas je liron 7973. Do oni povas konstanti ke la « Laborista Esperanto-Gruppo » pro tiu disdonado havas malprofiton je 1860 liron.

Pro tio la « L.E.G. » por ekvilibrigi sian bilancon, dissendos la restantaj 2400 ekz. *NUR* al tiuj personoj aŭ Esp. Societoj, kiuj ilin petante sendos po almenaŭ monoferoj je liron 1,50.

Tiu kiuj deziras ricevi la libreton, ne atenui elĉerpigon kaj sendu monoferojn al S-ro Managlia Ettore, Laborista Esperanto-Gruppo en Genova (Italia), Casella Postale 922.

CATTEDRA ITALIANA DI ESPERANTO

(Istituto Linguistico Nazionale fondato nel 1912)

DIREZIONE: VIA DE' NERI 6, FIRENZE 18

ATTI UFFICIALI

— La giornata della Cattedra dovrà essere una manifestazione essenzialmente culturale degli esperantisti italiani che parteciperanno al Congresso di Livorno il 19 e 20 Settembre. Oltre ad una pubblica sessione di esami di grado superiore vi saranno gare di recitazione e di oratoria, conferenze sull'insegnamento e sulla cultura esperantista. Tutti gli appartenenti alla Cattedra sono particolarmente invitati a proporre dei temi da trattarsi nelle conferenze, e a dare tutti quei suggerimenti che ritengono utili per la migliore riuscita della manifestazione. Saranno probabilmente stabiliti dei premi: viaggio gratuito al Congresso internazionale del 1927, viaggio gratuito al Congresso nazionale, iscrizione a membro-abbonato e a membro ordinario dell'U.E.A., abbonamento all'*Heroldo de Esperanto*, all'*Itala Esperanta Revuo*, a *Literatura Mondo*, opere dello Zamenhof e dei migliori esperantisti, ecc. Tutto questo, e molto di più, si potrà fare se gli esperantisti italiani dimostreranno di apprezzare l'iniziativa e non saranno avari di incoraggiamento e di appoggio non soltanto morale.

— L'Istituto Regionale della Venezia Tridentina, in unione alle delegazioni della F.E.I. e dell'U.E.A., ha indetto per il 25 Aprile in Rovereto un Convegno Regionale fra gli studiosi, gli amici e i simpatizzanti dell'Esperanto. È sperabile che altri Istituti regionali seguano la lodevole iniziativa più volte raccomandata da questa Cattedra.

— Nuovi corsi. Ad Ancona, al seguito di un'apprezzata conferenza del Colonnello Passerini, benemerito Segretario della F.E.I., si è aperto un corso presso il Circolo Filologico, insegnante il Prof. Mario Gagnatelli. A Bosco Corniglio (Parma) si è chiuso il corso tenuto dal Prof. Canattieri e dalla Maestra Baratta. Tredici allievi ottennero il certificato di primo grado. A Diano Marina (Imperia) presso l'Istituto tecnico della SS. Annunziata delle Suore Clarisce, autorizzato dall'Autorità Scolastica, il M. R. Prof. Don Andrea Calvi tiene un corso a una trentina d'iscritte. Altro corso sarà tenuto la prossima estate alle Signore e Signorine pensionanti durante le stagioni balneari. A Mascioni il M. Insegn. Manili Nazareno continua il corso per il quale ha dato la sua approvazione il R. Provveditore agli studi degli Abruzzi Prof. Gentile. A Roma dopo l'esito favorevole del corso tenuto agli insegnanti sotto gli auspici del Governatorato dalla Sig. Antonelli si è aperto un corso tenuto dal M. Francesco Fresco, nella Scuola elementare « Goffredo Mameli ». A Trento alle Scuole Comunali « G. Verdi » furono distribuiti i certificati di 1° e 2° grado agli allievi dei corsi tenuti dalla Prof.ssa Lina Caporali-Travaglia alla quale fu offerto in ricordo un magnifico dono. A Vicenza si stanno organizzando nuovi corsi. A Udine corso per escursionisti operai, guidato dal M. I. G. Della Savia. A Genova l'Authorità Comunale ha stabilito corsi obbligatori di Esperanto in sette classi della Scuola Complementare « Gerolamo Boccardo ».

— All'elenco degl'Istituti Regionali pubblicato nel N. 12, 1925 della *Revuo* va aggiunto l'Istituto Regionale della Venezia Tridentina (Direttore Prof. Francesco Mesna) Via Rovereti, Trento.

— A Membri insegnanti sono stati nominati i Samideani: Bond Rag. Michele, Zanolini Rag. Pietro, M. Simonetti Giovanni, Menestrina Dott. Silvio, Cles.

Offerte pervenute. Dai Samideani: Nazareno Manili L. 5, Dott. Prof. Salvatore Tammaro L. 10, Rag. Fortunato Cappabianca L. 19.50 (rinuncia indennità Commissione Esaminatrice), Prof. D'Avino L. 19.50 (idem).

FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

Riunisce tutti gli italiani, che, oltre ad essersi formato un concetto della lingua neutra ausiliare, desiderano contribuire ad estenderne la conoscenza ed i vantaggi. Ne coordina l'azione anche nei rapporti con la *Universala Esperanta Asocio* (U. E. A.).

Presidente (per voto del X Congresso Naz.) Generale Carlo Cordero di Montezemolo. Vice Presidente: Prof. Aristide Vivarelli (Capo del Gruppo di Livorno). Consiglieri: Sig. Adolfo Cipriani, Vice pres. di detto Gruppo (Economia) - Prof. Grazzini Corrado, Direttore della Cattedra Italiana di Esperanto - Dott. Alfredo Stromboli, Membro della Direzione della Internacia Scienca Asocio - Col. Arturo Passerini (Segretario).

Sede: Università Popolare Carducci, Livorno, Via Indipendenza N. 3.

Per l'invio di danaro o brevi comunicazioni si prega di usare i moduli che gli uffici postali danno, citando il Conto Corr. postale 5/973, intestato alla F.E.I.

L'invio di L. 2 dà diritto alla pubblicazione della adesione nella *Pala Esperanta Revuo*, L. 3 al numero della rivista che riporta l'adesione, L. 5 al titolo di socio con voto nelle assemblee. Aggiungendo L. 10 si avrà la rivista per l'intero anno. Inoltre, con L. 12,50 si diviene Soci anche dell'*Universala Esperanta Asocio* di Ginevra con diritto all'Annuario mondiale dei Delegati della stessa, mentre con L. 30 si ha anche la rivista mensile mondiale della U.E.A.

Lo Camera di Commercio o gli altri Enti contribuiscono alla F.E.I. con la quota di almeno L. 100, gli Istituti o gruppi educativi di L. 10, o L. 20 se con diritto alla *Revuo*.

COMUNICAZIONI UFFICIALI

Aeronautica. — Oltre che verso la Gente di Mare, si pregano i Samideani di offrire il loro concorso al personale della *Aeronautica* per imparare la lingua ausiliaria, che, in seguito ai voti del III Congresso della *Navigazione Aerea*, diverrà la lingua tecnica per tale moderno e rapido mezzo di comunicazione. Informare del risultato la F.E.I.

Marinai benemeriti. — L'ammiraglio Alberto Alessio, che con tanto prestigio d'Italia comanda la R. N. *Libia* in Oriente, concludeva così l'elaborata relazione al Ministero della Marina sui congressi di Praga, Graz e Trento: « Si comincia a capire che è stoltezza opporsi all'Esperantismo, che chi lo fa ancora sarà bollato dalla condanna delle prossime generazioni: e che per tutti colori quali esercitano funzioni direttive, sarà presto alta benemerenza l'aver favorito il trionfo dell'Esperanto ». (Rivista Marittima, Ottobre 1921, che può leggersi presso Comandi marittimi e portuari, Lega navale, Biblioteche nazionali, ecc.).

Il Comandante Alessio (che da Tokio si felicita della nomina del Generale Montezemolo a capo del nostro Direttorio, ed ha trovato in Giappone molti distinti samideani) ha il primo posto nello scherario della Famiglia Marinara Esperantista Italiana, che in attesa di decisioni della « Internacia Centra Komitato », ospita anche marittimi esteri.

Stampa tecnica educativa. — La Società Italiana di Salvamento « Natatorium » ha deciso di rinnovare le pubblicazioni con rias-

sunti in Esperanto, così potrà estendere ad altri popoli la sua azione educativa e la spinta che la artistica medaglia (Dis. Cantù) dà a generosi cimenti.

Alcuni samideani ci han fatto pervenire oblazioni per incoraggiare detta pubblicazione ed averne a suo tempo esemplare.

Patriottismo. — Per eliminare ogni dubbio sull'influenza che lo studio di una lingua neutra potrebbe aver sul sentimento di patria, ricordiamo che il governo della eroica Finlandia, che ha tanto combattuto per la indipendenza del suo popolo, sovvenziona con 6000 marchi una scuola di Esperanto per maestri e fornisce le relative pubblicazioni redatte dal Ministro *Setälä*. I dirigenti della F.E.I., ad unanimità designati dal X Congresso Nazionale fra provati patrioti, sono lieti di constatare che tutte le adesioni finora pervenute da ogni parte d'Italia e da ogni classe sociale sono ispirate al più sincero e generoso intendimento di contribuire alla missione educativa propria di un governo che abbia la mira di far rispettare i connazionali, non solo per la forza fisica, ma anche per la loro elevata cultura e spiritualità.

A proposito della sovvenzione del Municipio di Milano alle scuole di Esperanto. — Poiché alcuni giornali avevano riportato obbie-

zioni fatte alla concessione di detto sus-sidio in sede di approvazione di bilancio, in modo che poteva sembrare che da parte di un autorevole consigliere comunale esistessero prevenzioni sulle finalità di detto studio, la F.E.I. ha creduto doveroso fare appello alla lealtà del Comm. Prof. Pietro Bottini, il quale, premurosamente ha risposto che quando egli ha espresso la sua opinione in merito all'insegnamento dell'Esperanto da parte del Comune di Milano, non intese esaminare a fondo la questione su tale lingua, ma solamente esprimere l'opinione che non spettasse al Comune dare fondi per questo insegnamento quando nel bilancio stesso non erano sufficienti gli stanziamenti per le scuole serali e festive.

Egli è fautore dello studio delle lingue parlate più diffuse, ma non disconosce che anche la lingua ausiliaria possa rendere qualche servizio.

In fine soggiunge: « In ogni modo, poichè l'Esperanto esiste e col suo trame si intrecciano rapporti internazionali, non posso che lodare quei patrioti, come Lei, che utilizzano anche questo campo per la sempre migliore diffusione interna ed esterna delle nostre idealità. »

Il Direttorio, ha ringraziato per la gentile comunicazione, che toglie ogni prevenzione verso le nostre fatiche ed ogni timore da parte dei generosi insegnanti di Milano di non avere quei ragionevoli aiuti che ogni città civile è lieta di dare per la cultura dei suoi cittadini.

Viaggio di propaganda del Segretario della F.E.I. nelle Marche. — Per iniziativa del benemerito infermo di guerra Tenente Rag. Spotti, delegato della F.E.I. per le Marche, il Circolo Filologico di Ancona ha invitato il Col. di Porto n. u. Arturo Passerini a tenere il 27 marzo la sua conferenza « Conoscere per amare altre terre, altri popoli, altre lingue... nello interesse della nostra stessa Patria ». — L'Ordine del 31 marzo, complimentando il conferenziere « per la propaganda delle idee più nobili e più belle perchè più profondamente umane » veniva a dare il miglior battesimo alla nostra azione nelle Marche. Nel successivo numero del

1 aprile lo stesso giornale incoraggia i cittadini a fruire del corso accelerato gratuito che al detto circolo viene tenuto dall'esploratore africano Prof. Ing. Mario Gagnatelli, ora in Italia, e pone a disposizione dei compatrioti l'aiuto suo prezioso per acquistare cognizioni che a lui valse-ro soddisfazioni specialmente in America ed in Egitto.

A Faenza, Osimo, Castelfidardo, Camerino, Foligno, Jesi, Arezzo, Perugia, Assisi, S. Giovanni Valdarno il nostro Segretario ha fatto brevi soste approfittando della cortesia di insegnanti, di circoli e della Milizia Ferroviaria per estendere l'interesse nel nostro mandato di cultura educativa.

Lega Esperantista del Vesuvio. — Si è costituita, come sezione della F.E.I., sotto la presidenza dell'infaticabile Prof. Cavallaro Saitta, con sede ad Ottaviano e campo di azione in tutta la Campania.

I. Nota delle adesioni per il Congresso Nazionale (Livorno, 19-20 Settembre 1926)

Gen. March. C. Cordero di Montezemolo	L. 20
Comm. Stromboli Dott. Alfredo, Pisa	20
Grazzini Prof. Corrado, Firenze	20
Baquis Avv. Ugo, Livorno	20
Daglio Clemente, Cagliari	20

Samideani e simpatizzanti non mancheranno di approfittare dell'occasione per conoscere ed amare le bellezze artistiche e naturali della Toscana. La F.E.I. inviterà i samideani esteri.

IV. Nota di adesioni per il 1926

(Dai 28 Gennaio al 14 Febbraio 1926)

Fiorenzo Dott. Ferruccio, Livorno	Fei ler Dea
Radaelli Virginia, Brescia	2 — —
Marchetti Giovanni, Trento	5 — —
Spera Mario, Milano	6 — —
Pino Maria, Milano	6 10 —
Nobile Gaetano, Milano	6 10 —
Righi Niccolina, Livorno	6 — —
Carib Mario, Livorno	5 — —
Camurri Riccardo, Roma	5 5 —
Matano Beatrice, Roma	5 — —
Dominici Vanda, Roma	5 10 —
Pace Pietro, Ambra (Toscana)	5 10 30
Mariam Luigi, Potenza	5 10 12
Mortini Genando, Mantova	15 10 30
Zacchè Fernando, Mantova	5 10 30
Zacchè Dina, Mantova	5 — —
Papa Dott. Francesco, Mantova	5 10 30
Sala Cesarino, id.	5 — —
Toni Umberto, id.	5 — 12
Fiori Giuseppe, id.	5 10 03
Giovazzi Ettore, id.	5 — 12

(continuerà nel numero prossimo)

Dizionario Metodico Italiano-Esperanto

(CONTINUAZIONE, v. N. 8, 1925)

ALCOOL E DERIVATI -- ALKOHOLAJOJ

degnavitto brando	leggero malforto
adulterato falsita	l'uppolo lupolo
aleool alkoholo	malto malto
allungare ategi	mosto moscativo
anisetta aniza likoro	mosto mosto
aromatico, fragrante aroma	nero (vino) ruja
aromatizzato (vino) herba vi-	nostrano cithia
assentito absinto	pisco punco
benedettino benediktina	ponea di rum grogo
brando	rosolio likoro, dolca t.
bevanda alcolica alkoholajo	rum rumo
birra biero	sciampagna (vino di) cam-
brillare (del vino) perlita	panvino
focaccia feoco	scipito sengusta
fragranza, aroma aroma	sido fruktla vino, pomvino
frizzante pikanta (sur la	spuma saumi
tanga)	spumante saumino
generoso (vino) fajra	ubriacare ebriigi
gommino, schiotta nemisita,	vino vino
pura	vincale ardovo
grappa brando	zabujoje ovuncio
incendiio ekacidi	zabujoje freddo ovogrogo
krush ceriza likoro	

colonna kolono	pilastro pilastro
colonnata kolonado	piramide piramido
corinzio korinta	portico portiko,
cornicione kornico	kolona halo
costruire konstrui	prima pietra fonda itono
cúpola kupolo	rinascimento renesanco
dicroceo disfaltita	rococò rokoka
dórico dora	romano romana
gótico gota	rovina ruino
íónico iona	sarcófago sarcofago
loggia kolona halo, arka ha-	scavare elosi
logliato kolona, arka ko-	stile stilo
ridoro	tempio templo
morboso maïra	tomba tomba
nave, navata nave	volta arkajo, volbo
neoclásico nooklasika	volta a botto barela arkajo
palazzo palaco	volta a crociera kruca arkajo

ARCHIVIO — ARHIVO

archivista archivisto (-rk)	manoscritto manuscripto
autògrafo autografo	originale originalo
còdice kodeks	paleografia paleografio
còpia kopio	paleografo paleografo
còpista kopiisto	palimpsesto palimpsesto
diploma diplomo	pergamena pergamen
documento dokumento	

ARITMETICA, ALGEBRA, GEOMETRIA ARITMETIKO, ALGEBRO, GEOMETRIO

abaco abako, multobliga ta-	fattore faktoro
cento pinta	frazione partumo
addizione sum(igad)o	geometria geometrio
algebra algebro	linea linio
angolo angolo	logaritmo logaritmo
aritmetica aritmetiko	matematica matematiko
assioma aksiom	máximo moltiplicati
cálculo kalkulo	moltiplicazione multobligo
cifra cifero	moltiplicare multoblige
círculo rondo	numeratore denominatore
cono konuso	número numero
contare denominari	número cardinali simpla
cúbico kuba	número ordinale ordina nomo
decimala decimala	obliqua obliko
denominatore nomilo	orizzontale horizontala
dimostrar pruvi	ottuso malpinta, obtusa
dimostrazione pruve	pallottoliere denombra masi-
divisão dividuo	parallela paralela
dividere dividu	planimetria planimetro
elevare al quadrato kvadrat-	pirámide piramido
igi	poligono multangulo
elipse elipsa	potenza potenco
emisfero duonglobo	problema problema
equaçiono ekvacio	produktó produktó
errore eraro	quadrato kvadrato
esponente eksponento	quadrilatero kvarangulo
estrarre la radice eliri la	quoziante kvociento
radikon	

ARCHITETTURA — ARKITEKTURO

ábside absido	arco de triónfo triumfa arko
architrave arkitravo	arco tondo rondarko
architettónico arkitektura	átrio antaŭhato
arco arko	barocco baroka
arco acuto pinta arko	capitello kapitelo

pesto resto
retto retka
ridurre ridukci
risolvere solvi
risultato rezulto
semicercchio duonrondo
sfera globo
soluzione solvo
sommma sumo

sommare, addizionare sumigi
sottrazione depreno
sottrarre depreni
stereometria stereometrio
teorema teoremo
trapèzio trapezo
triangulo triangulo
trigonometria trigonometrio
verticalo vertikala

spolletta a tempo tempa ek-
fajrilo
tirare a palla paſi kugle
tirare, sparare a salvo paſi
senkugle
(continua)

tiratote paſisto, paſanto
torre blindata kirasturo
traicitore radente rektlinia
kuro
trofeo armilofeo

A. Tellini

ARMI — ARMILOJ

affusto afusto
arma da fuoco fajrarmilo
arma bianca nuda armilo
arma de tiglio batarmilo,
trançarmilo
arma da punta pikarmilo
armamento armilaro
armare armi
armatura armajo
arsenalo armilejo
avantreno antaŭavojeno
azza bastonego
bacchetta (del fucile) sarg-
bastoneto
baionetta bajonet
baleara ŝulta paſarko, ar-
balesto
bersuglio cestabulo
bomba bombo
bombardamento bombard-
ado
bombardare bombardi
büssolo ŝalo
brandire svangi
cano ĉano
canna tubo
calcio, cassa del fucole pa-
filkujo, -trunko
calibro kalibro
cannonata kanona paſo, ka-
nonado
caucho kanono
caponela mečaĝa ĉapelo
carabina karabeno
caricar (un'arma) ŝargi
cărico (fucilo...) ŝargini
cartuccia kartolo
cartuccia a salvo o flita sen-
kugla kartolo
cartucciera kartolo
casco kasko, kasketo
centro (del bersuglio) centro
de la cestabulo
cinghia rimeno
colpizo trob
colpo paſo
corazza kiraso
daga ponardego
esplidore eksplodi
fallire, non cagliere i bersa-
glio maltrati
far ececa ne paſi
fucilio fusilo, paſilo

fucile ad ūria aerpaſilo
giavellotto jellanco
granata grenado
granata a mano mangrena-
do, bombo
grilletto premilo
guaina ingo
impugnatura tenilo
inustare (la baionetta) sur-
meti (bajonetlon)
inerme nearmita
lama klingo
lancio lance
maglia masajo, maſki-
raso
mazza frapilego, klabo
mecia mećaja ŝnuro, me-
čajo
mirare oeli
mirino grano
mitrāglia mitralito
mitrāgliastrico mitralito
munizione municio
obice, mortaio haubizo
otturatore obturilo
palla, pallottola kuglo
pallino kugleto
pezzo a tiro ŝrido rapidpa-
blego
pezzo d'artiglieria, canuone
paſilego
pistola pistolo
pulvoro pulvo
pulvoro senza fumo ŝenfu-
ma pulvo
puntare direkti
rigato striita
rigatura (interna) striaro
rimbalzare resalii, supren-
salii
rivoltella, revolver revolvero
rombo tondro
salva d'onoro salutpaſo
santabarbara pulvōambro
sciaricare malšargi
searlico sensurgo
sciabola sabro
sciaboluta sabrobato
sondo ſildo
sguainario elingi
spada glavo, spido
spacare, tirare paſi
spianare oeli

LA PATRINO

Al samideano C. Grazzini, estro
de la Itala Katedro de Espo-
ranto, kiu jus ne multe sper-
tigis la plej doloran el la perdoj.

*Ekzistas In' povanta kvietigi
ēagrenon ajan, dolēgi
de nia vivo amaraĵon ĉiu:
l' Anĝelo familia estas Si:
Si estas la Patrino.
Sin metis la bonega Di' ĉe la
lulilo de l' infano
por ke, al mond' ekrigardante, gi
ne vidu (ĉar kaſata de l' flugiloj
de Ŝia am') la mallumegon de
l' ĉiel', sub kiu gi penadi devos,
la morton por akiri.*

*La bono estas Si, la homareco,
Si estas de la koro
la part' plej karesema, kiu ĉiam
ekzistas, ĉe sub la
faldar' de karaktero plej kruela:
Si estas kara, bela!*

*En la momento kiam
vi sentos en la koro
doloron pro l' doloro
de via proksimulo,
kaj kiam puſon vi sekigi sentos
de iu mizerulo
la ploron, aŭ partigi vian panon
kun iu malsatulo,
la vivon en danĝeron
elmeti, por la vivon
de altulo savi,
turniĝu, kaj vi vidos
la ombron de l' Anĝelo familia,
la ombron de la kara Patrin' via.*

A. Mazzolini
(el prozaĵo de E. Castelar.)

PRO ISTAR

de H. A. LUYKEN

Romano el la antikva Babelo historio, originale verkita

Bindita — Prezo It. L. 30.25

Ce nia Revuo

MEMORAOJ PRI KRISTANISMO
NEREO, AHILEO KAJ DOMITILLA

La 12-a de Majo la Roma Martirlibro en-
skribas, inter la aliaj, la datrevenon
de la S-taj Nereo, Ahileo kaj Domitilla.

Nereo kaj Ahileo (aŭ Ahilo) estis ro-
manaj miltistoj, kiuj persekutadis la kri-
stanojn, kaj kiuj poste konvertis sin al la
kristana fido kaj estis siavice martiriga-
taj dum la persekutadoj de Domiciano.

Iliaj kadavroj estis entombigitaj en la
katakomboj de Domitilla.

La tombejo de Domitilla estas unu el
la plej rimarkindaj de la antikva subtera
Romo; kaj nure per la nomo gi reme-
morigas siajn antikvajn fondintojn, t. e.
la noblan kristanan familion de *Flavii*,
parencoj ankaŭ kun la Imperiestroj Ves-
paziano, Tito kaj Domiciano.

Kaj tie ni povas ankorau vidi la tom-
bojn de tiuj noblaj personoj kaj de iliaj
samtempuloj.

Meze je tiuj tomboj kaj apud tiu de
Aurelja Petronilla, kiu estis ankaŭ paren-
co de *Flavii*, estis entombigitaj, je la
fino de la unua jarcento, Nereo kaj Ahileo.

Oni povas ankorau nun vidi la restaj
ojn de iliaj antikvaj tomboj, sur tiuj, ĉi dum
la kvara jarcento, estis konstruigita grandioza
baziliko en kiu oni konservas la
gravegan surskribajon verkitan de la Pa-
poo Damazo, kiu rakontas la historion de
ambau martiroj.

De la baziliko restas ankorau rimark-
indaj ruinaj kun marmoraj kolonoj kiuj
dividis ĝin en tri navoj kaj kun la ho-
rejo, en kies mezo oni vidas ankorau la lo-
kon de la katedro, t. e. de la Episkopa sego.

Tiu katedro rememorigas gravan ok-
zintajon: ĉar tie Gregoro la Granda, je
la fino de la sesa jarcento diris unu el
siaj plej kortuſantaj homilioj; montrante
la tombon de la martiroj li inspiris sin
de ilia ekzemplo por admoni la piulojn
al la malſato de la teraj ajoj.

Turnante malantaŭ la absido oni po-
vas viziti ĉelon entenantan gravan pen-
trajon de la kvara jarcento, kiu reprezen-
tas S.tan Petronilla'n akompananta al la
ĉielo matronon nomatan aŭ alnomatan
Veneranda, kiu estis tie entombigita.

Antaŭenirante poste en la plej inter-
najn tombeajn galeriojn (nun lumigitaj per
elektra lumo), oni povas vidi tre gravajn
surskribajn kaj pentraĵojn. Ĉe la gran-
da ŝuparo oni vidas ĉelon, kiu konser-
vas ankorau ornamajn kaj simbolajn fre-
skojn de la fino de la unua jarcento; su-
prenirante sur la ŝuparo mem, je la u-
nua etago oni trovas largan kripton kun
la surskribajo, kiu rememorigas iun *Am-
pliatus* kiu, laŭ la sagaca konjekto de
De Rossi, povas esti la sama nomita de
S.ta Paŭlo en la letero al la Romanoj.
Iom malproksime de tie estas fresko
kiu prezentas la Virgulinon inter la sce-
no de la Epifanio, kaj poste alia grandioza
kripto, ornamita per horejo kie estas
pentrita la Savinto, kiu instruas, sidanta
sur la katedro meze de la Apostoloj.

La katakomboj de Domitilla estas tre
vastaj: kaj multajn aliajn ajojn povos vidi
kiu trairas ties largajn subterajn regionojn.

Precipe grava estas la kolekto de la
antikvaj surskribajoj, multaj el kiuj estas
ankaŭ nun fiksataj sur la tomboj al kiuj ili
apartenis, kion malofte oni povas observi
en la katakomboj, kiuj estis difektitaj dum
tiom da jarcentoj ĝis preskaŭ nuntempe.

En la tombejo de Domitilla estas la
surskribajoj de kelkaj disceploj de la A-
postoloj Petro kaj Paŭlo: kaj efektive, ne
malproksime de tie, apud la Baziliko de
S.ta Sebastiano, oni konservas memorajn
de la provizora tombo de ambaŭ Apos-
toloj fondintoj de la Roma Eklezio: tie,
la lastajn jarojn, okazis gravaj eltrovaj.

Esp. E. Filippi

LA NATURHISTORIA MUZEZO DE ANCONA

La stata teknika instituto de Ancona [Ancona] havis la bonan ŝancon havi dum la daŭro de kvindek jaroj, kiel instruiston de naturhistorio, profesoron Luigi Paolucci

Prof. Comm. L. Paolucci

[Luigi Paolucci], klera intelekto, kies originalaj kontribuoj pri la kreskajoj vivantaj kaj fosiliaj estas konataj de la scienculoj de la tuta mondo. Li trairante en ĉiu direktoroj Markolandon por kolekti la vegetaĵojn, kiuj taŭgis por kompili sian *Flora* (Markolandan Floraron),¹⁾ samtempe kunmetis la tutan naturhistorian materialon por pligrandigi sian muzeon, kiu antaŭe enhavis malriĉajn, kvankam ŝatindajn, kolektojn. Tiu kolekto iom post iom ricevis la gravecon de regiona muzeo, en kiu trovigas ekzempleroj, kiuj la studemuloj malfacile renkontus en aliaj lokoj. Se oni kon-

sideras, ke Markolando estas en la mezo de Italio, kaj ke ĝi etendigas de la Adriatika maro ĝis la pintoj de la Apeninoj, kie komenciĝas la inklino al la Tirenaj Maro, oni komprenas ke la dirita Muzeo havas la gravecon de naturhistoria Muzeo de Centra Italando.

Al la kontribuoj de Prof. Paolucci, kiu, pensiumita kiam li pasis la agon konsentitan de la lego por esti ankorau profesoro, estis nomita honora direktoro de tiu muzeo kaj ĝia konservanto, oni devas aldoni aliajn partajn kuntribuojn de aliaj sciencistoj, kaj la preparaĵojn, kiujn oni povis aĉeti ĉu ĉar ili interesas la regionon ĉu ĉar ili taŭgas por la komparo.

La muzeo estas enhavata en tri grandaj ĉambroj, kaj la objektoj estas aranĝitaj en decaj vitroŝrankoj kaj elmetitaj al la publiko.

Prof. Paolucci mem kompilis detalan katalogon¹⁾ dank' al kiu la atingo de la objektoj estas tre faciligata; plie li, en sekvanta eldonajo, donis la italan nomon (aŭ, se ĝi mankas, tiun de la lokaj dialekto) de la ĉefaj specoj.²⁾

La Muzeo

1) L. Paolucci - *Le collezioni di Storia Naturale esistenti nel R. Istituto Tecnico di Ancona*, Ancona 1915.

2) L. Paolucci - *Nomi volgari più comunemente noti delle piante e degli animali esistenti nel museo regionale di Storia Naturale*, Ancona 1925.

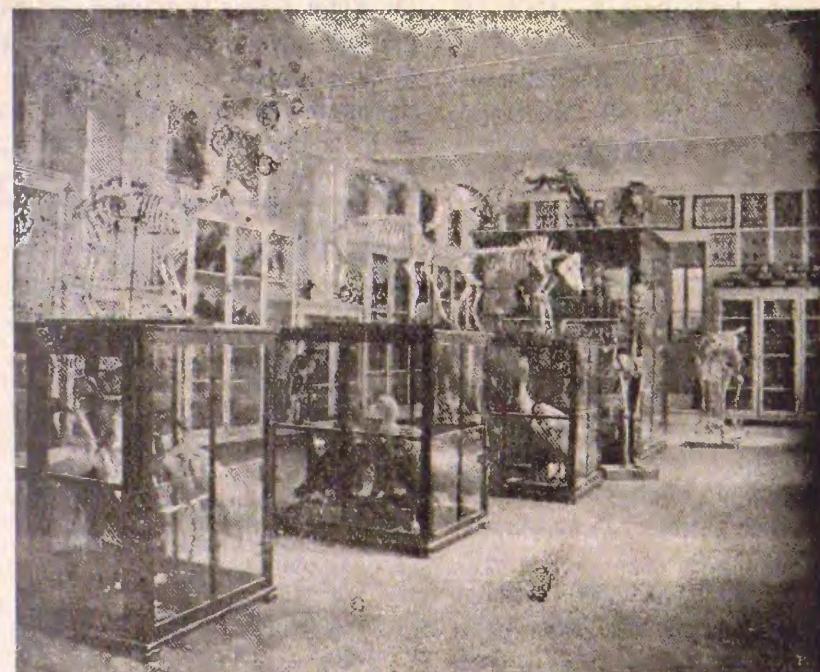
1) L. Paolucci - *Flora Marchigiana*, Pesaro 1890.

ITALA ESPERANTA REVUO

67

Por utilo de la scienculoj ni donas tie ĉi resuman katalogon de la ĉefaj kolektoj formantaj la riĉecon de tiu muzeo ne ankoraŭ sufice konata, ĉar la modesteco de sia aŭtoro (kiu egaligas sian klerecon), ne permesis ke oni faru pri ĝi ian ajn reklamon.

La muzeo enhavas en la fako Zoologio ĵenajn kolektojn :

Salono de la Muzeo

40 mambestojn grandajn kaj malgrandajn, inter kiuj lutro (*Lutra vulgaris*), numtempe tre malofta.

646 birdojn, tio estas la plena kolekto de la marklanda birdaro kaj de tiu de centra Italio. Plie 160 alilandajn birdojn; kaj tiu kolekto estas kompletigita de 21 nestoj kaj de 84 ovoj.

50 ekzemplerojn de amfibioj kaj de rampuloj enhavante ankaŭ specojn de aliaj italaj regionoj kaj alilandajn.

205 fișojn, tio estas la tuta fișaĵo de

Adriatika maro entenante la novan varianton: *Myliobatis noctula - b monocula*, eltrovita de Prof. Paolucci; la sola ekzemplero en la tuta mondo. 1100 konkoj ĉu unu-, ĉu duvalvajn, vivantajn en la maro, en la ne salitaj akvoj aŭ sur la tero. En tiu kolekto estas ankaŭ senkonkaj moluskoj.

62 adriatikajn krustulojn klasifikitajn de

Prof. Karlo, filo de la direktoro, kiu eltrovis kelkajn novajn specojn.

44 koralojn de Ruĝa Maro.

590 insektojn de Marklando kaj Italio.

En la fako Botaniko oni posedas : Herbaron de ĉiu specoj de la regiono, kelkajn aliregionajn por komparo; entute pli ol 3200 ekzemplerojn kolektitajn dum 45 jaroj de ekskursoj, kiuj fruktis la eltronon de kelkaj novaj specoj.

130 muskojn.

100 likenojn,

- 36 maralgojn el Bordeaux.
 348 ekzemplerojn de parazitaj fungoj, preparitaj de prof.oj Briosi kaj Cavara.
 285 sekajn fruktojn de Italuo kaj de alilandoj.
 108 lignospecimenojn apartenantajn al la arboj de la regiono.
 La Minerala fako komprebas:
 1700 mineralojn plej ofte akompanataj de kristaloj.
 207 marmorojn kolektitajn de Prof. De Bosis.
 190 ekzemplerojn de mineraloj de la solfominejoj de Romagna [elp. Romanja], kiu estas en en la samaj geologaj kondiĉoj de la markolandaj sulfominejoj ĉe Bellisio.
 En la geologia kaj paleontologia fako la muzeo enhavas:
 590 rokspecimenojn ĉu italajn ĉu alilandajn;
 465 ekz. de fosiliaj folioj (*filitoj, foliofossiloj*) de la plej juna ago miocena en la gipsotavoloj de la ĉirkauaĵoj de Ankono. Tiu tre interesa kolekto estis ilustrita de Prof. Paolucci en aparta memuaro premiita de la Lincea Akademio el Romo.¹⁾
 53 filitojn de Öning; 200 similajn de la « traverteno » (spongajna kalk-stono) ĉe Ascoli Piceno [elp. Åskoli Piceno]; 50 similajn de « molasoj » de Ascoli Piceno.
 110 paleozoikajn kaj triasikajn fosiliojn de Belgujo kaj Francujo.

1) L. Paolucci - *Nuovi materiali e ricerche critiche sulle piante fossili dei gessi d'Ancona*, Ancona 1896.

200 ekz. de mezozoikaj fosilioj de Markando; 300 de fosilioj miocenikaj de la ĉirkauaĵoj de Ankono; 200 konkojn de la « molasoj » (miocenaj argiloj) de sama loko; 185 fiŝojn de la gipsominejoj de Ankono ne ankoraŭ klasifikitajn. 240 speciojn de pliocenaj konkoj de Markitorio. 31 ekz. de fosiliaj mambestoj. Se al ĉio ĉi oni aldonas la riĉan specimeraron por la ekzercado de la lernantoj, klare aperos la graveco de tiu muzeo, gis nun malmulte konata, kaj la penado de Prof. Paolucci por amasigi en la daŭro de kvindek jaroj da traserĉoj tiom da malofta kaj ŝatinda sciencia materialo.

L. Spotti

Kataluna Antologio

Kompilita de JAUME GRAU CASAS.

Prezo L. 50

Tiu ĉi granda verko enhavas elektitajn pecojn de katalunaj poetoj kaj prozistoj, antikvaj kaj modernaj. Ĝi estas presita sur linopapero (la tuta eldono estas « bibliofila ») kaj okupas pli ol 400 paĝojn kun formato 22 x 16 cm. La versoj kaj prozaj tradukoj estas faritaj de lertaj katalunaj esperantistoj sub la gvido de Jaume Grau Casas, kompilinto de la « Antologio ». Ĝia stilo estas plene fundamenta. Krom la tradukitaj literaturaj estas en la libro noto bio-bibliografia pri ĉiu aŭtoro, kelkaj popolkantoj verse tradukitaj kun la melodioj, kaj studio pri la katalunaj lingvoj kaj literaturo. En tiu ĉi studio estas speciale pritraktataj la verkoj de la famaj mezepokaj trobadoroj, ĉu proveneaj, ĉu katalunaj. Estas ankaŭ rimarkindaj kelkaj komparoj de la kataluna lingvo kun la hispana, la franca kaj la itala.

Havebla ĉe nia revuo.

Unuaranga kaj rekondinda restadejo por Esperantistoj. - Tute renovigita dum 1925. - Frankvila kaj urbocentre lokata. - Moderna komforto. - Ĉiuj ĉambroj kun fluanta akvo. - Esperanta servisto ĉe la fervoja stacidomo. - MODERAJ PREZOJ. En- kaj elsiĝejo S-ta Zaccaria

PASKO EN ITALIO

(Daŭrigo kaj fino)

Tego de la Krucifiksoj. — Ĉiuj Kruçifiksoj, de la komenco de la Sankta Semajno gis la momento de la Krista Revivigo (horo 11 1/2 de Sabato) estas tegataj per ujoj de nigra aŭ violmalhela tuko.

Ceremonio de la frapado. — La Sanktan Merkredon oni faras en la ĉefa pregejo unu el la plej originalaj ceremonioj, tiun de la frapado.

En la mezo de la pregejo oni arangas en rondo, genufleksitajn kaj turnitajn al la centro, knabojn, kies ĉiu havas trunkidon de junko aŭ de alia arbo, senigitan je folioj kaj aliaj ajan elstarajoj, dikaj kiel komuna bastono, kaj longa proksimume trifoje kiel gi. Tiuj knaboj, ĉe farita signalo, kaj gis kiam oni ne faras alian signalon por ke ili ĉesu, frapadas laŭ sia tuta vigleco per tiuj longaj bastonoj sur la pavimon.

Tiu mallongan kaj bruan ceremonion oni faras por rememori la martirigon de la skurĝado, al kiu estis kondamnita Kristo.

La sonoriloj ligitaj. — De la mateno de Sankta Jaûdo gis la 11 kaj 1/2 de Sabato *la sonoriloj estas ligitaj*: tio signifas, ke dum tiu tempo oni ĉesas ilin sonorigi. Dum tiu periodo nek la horloj sonoras plu, kaj tiu fakteto pligrandigas la generalan malgajecon de la kredantoj.

La ĉefaj horoj de la tago kaj de la nokto, kaj tiuj, kiuj montras la proksimecon de la religiaj ceremonioj, estas sciigataj al la publiko de knabaj grupoj rondirantaj tra la stratoj skuegante kastanjetojn kaj aliajn lignajn klakilojn tre bruajn, kaj laŭte kriante la horojn, aŭ la religiajn ceremoniojn jen komencantajn en la pregejoj.

Citiu speco de vivantaj sonoriloj tre zorge plenumas sian taskon de kristanaj... muezinoj, por kiuj ĉiu placo, ĉiu stratkruco sin ŝangas en provizora minareto.

Senornamigo de la altaroj. — Post la vespero de Jaiido la pastro, kune kun siaj subuloj, senigas la altarojn de ĉiu ornamajo (tukoj, vazo, floroj, kandelinoj, k. c....) por rememorigi pri la stato al

kiu oni kondukis Kriston, kiam li estis senvestigita de la friponoj.

Dum tiu senornamigo, la pastro diras la antifonon: « Diviserunt sibi vestimenta mea ».

Konsekro de la oleoj. — La Konsekron de la Oleoj (nome, la preparon de la Sankta Oleo) oni faras Sanktan Sabaton. La plejsupera en grado el la pastroj bebas la oleon al li prezentitan, dirante ekzorcizon en la celo « forkurigi de la oleo, kiun li benas, la malpuregan Spiton de Satano ».

Lavado de l' piedoj. — *Prediko de la Pasio.* — Ankaŭ ĉiujn ceremoniojn oni faras la Sanktan Sabaton. La Episkopo, reprezentanta Kriston, en la pregejo, lavas, višas kaj kisas la piedojn al dekdu maljunaj malriĉuloj, kovritaj de blanka tuko, kiuj reprezentas la Apostolojn.

La Predikon de la Pasio oni faras tuj post la sunsubiro.

Vizitado al la tomboj. — De la posttagmezo de Jaûdo gis tagmezo de Vendredo en la ĉefaj pregejoj estas konkuroj por prezenti laŭ plej efika maniero la morton de Kristo, uzante precipe bildojn plejofte el vakso. Inter la diversaj ajoj, kiuj oni metas en ĉiujn tombojn, estas ankaŭ vazoj kun blanka greno, kiujn oni preparas kreskigante ĝin en loko perfekte senluma.

Kaj estas senĉesa irado de kredantoj, kiuj antaŭ ĉiuj sugestiaj kaj ofte artisaj tomboj, fervore pregas.

La tri Horoj de Agonio. — La Sanktan Vendredon, de la 13^a gis la 16^a, oni solenas, intense pregante apud la tomboj, la tri horojn de agonio de Kristo.

Procesio de la mortinta Kristo. — Ĉe la eknoktiĝo de la S. Vendredo havas komenco la Procesio de la mortinta Kristo.

La pastroj, en siaj pregejaj vestoj, estas sekvataj de la anoj de la religiaj kunfrataroj en siaj nigrat surtutoj kun la kapuço mallevita sur la vizagon: meze de kies du truoj oni vidas brilli la okulojn de la ne rekonebla frato, tenanta en mano brulantan kandelon, kaj diranta psalmojn, kiel faras ankaŭ la sekvanta popolamaso.

Hotelο kaj Pensiono
“MINERVA”
 ... VENEZIA ...

!!! Kiel kisas la virinoj de ĉiuj popoloj kaj psikologio de la kisarto !!!

I.

La kiso estas gesto, kiu povas diri ĉion, sed kiu ankaŭ povas kovri multon. Neniu el la homoj agoj povas esti tiom varia kaj esprimi tiom, kiom la kiso. La kisado enhavas ĉiun ajn eblan senton, ĉu honestan ĉu malhonestan. Tio estas ankaŭ la kaŭzo de la diversaj opinioj pri la kisado.

Unua parto vidas en la kiso la simbolon kaj pruvon de la amo, ĉu la amo de la infano por la patrino, ĉu la amo de amiko por amiko, ĉu la ĉiopova amo kiu ne faras diferenigon inter anima kunigo kai fizika sindonado.

Dua parto opinias la kisadon malmoralan, verŝajne pro tio, ĉar ili mem ne trovis la vojon por la ĉiopova, ĉielo amo.

Tria parto opinias, ke tiu speciele ina esprimmaniero ne-decas por viro. Sed strange, tiajn jugojn pri la kiso eldiras nur viroj; verŝajne la virinoj, ofte pli sagaj ol la «forta sekso», nenion diras, sed nur agas, donacante la plej belan, kion ili havas por fordoni.

Car la kisoj faras tiom da homoj feliĉaj, kiel ankaŭ sammultajn malfeliĉaj, estas kompreneble, ke oni volas klarigi al si tiu ĉi emon en la homa koro kaj samtempe, laŭ la ofteco, maniero ktp., konkludi la karakteron de la popoloj.

La demando, kiu popolo plej bele kisas, ne estas respondebla facile, car escepte kelkaj negraj gentoj, al kiuj jam suficias la reciproka ĉirkaupreno de la nuko, kaj mongolaj gentoj, ĉiuj aliaj popoloj preferas la kisadon al multaj aliaj aferoj.

La maniero de la kisado dependas de la tre diversaj idealoj pri beleco kaj kareso, kaj tio sekvigas, ke oni ne povas ĝenerale jugi, kiu nacio kisas plej bele. En la okcidento oni jugas la viron laŭ liaj kapabloj en la kisarto, dum en la oriento estas la kontraŭo. Laŭ tio klarigas ankaŭ la signifo de la kiso en oriento kaj okcidente; la unua estas speciale voluptema kaj sklaveca sindono, dum en la lasta ĝi estas pli sincera signo de vera amo. Se oni jugas la kison kiel esprimo de pasio, ardanta pasio, tiam la orientaninoj, ricevas la unuan premion, car en la iamaj haremoj, kiuj nun laŭlege en Turkio estas forigitaj, la kisarto havis variecon, kiu nur estas eble ĉe homoj

kie pensoj kaj agoj estas grave influataj de amaj impulsoj.

Jam en la mondokonataj rakontoj el 1001 noktoj oni legas, kiomege estas progresintaj la orientaj inoj en kisado, kaj multaj gentoj distingiĝas per la speciale belaj praktikoj. Oni legas pri la ĉirkauprenoj de la Kairanino, pri la fleksbleco de la virinoj de la delta de l' Nilo kaj pri la persistemo de la inoj de Damato.

La japanino, kiu kredas sian vivon fuſita, se ŝi ne havas la feliciton transdoni ŝin al viro, povas esti la plej aminda estaĵo en la mondo, sed kisi ŝi ne scias. Kiam ŝi kisas, ŝi metas delikate sian buſeton sur la buſon de la viro, mallonge, nemion esprimante, kiel bona infano, al kiu la patrino ordonis kisi parencon.

Ravanta estas la kiso de la virino de Javo. Viroj el la okeidento, kiuj en tiu ĉi punkto estis bongustumemaj, kaj amis inojn de Javo rakontis mirigajn historiojn pri ili. Ŝi vivigas per sia danco kaj mortigas per siaj kisoj. Pro tio ŝi danceas postkiam ŝi estis kisinta kaj kisas postkiam ŝi estis danceinta. Se ŝi petas ion, ŝi estas kvazaŭ petanta hundeto, se ŝi dances ŝi ĵegas virino, sed se ŝi kisas ŝi estas diino. Ŝi kisas, kiel infano ŝtucas la patrinan bruston, sed tio estas afero de propra gusto.

Por la mongolaj popoloj la kiso estas superflua. Ili rezignas la preludon ĉe siaj amaj negraj gentoj, al kiuj jam suficias la reciproka ĉirkaupreno de la nuko, kaj mongolaj gentoj, ĉiuj aliaj popoloj preferas la kisadon al multaj aliaj aferoj.

Volonte kaj multe kisas la rusinoj, sed ne estas kiso de amo, sed kiso de devoteco. Ĝi estas malvarma kaj seka.

Nepoloj ne povas kompreni, kiel viroj povas sopiri al la kiso de la polino. Oni tuj sensiluziĝinte ektuas la dentojn kaj la atendita molajo de la lipoj estas ŝmirajo.

Ne pli bone en tia rilato estas la hungarino. Ŝi scias arde ami, sed kisi ne. Ŝi ne nur kisas kun la lipoj, sed ankaŭ kun la ŝultroj, la brakoj, la manoj, la brusto kaj la koksoj. Al la viro certe farigas tre varme, sed tio ja ne estas kisado. Kisi oni nur povas kun la buſo; ĝi devas esti spiro de la animo kaj ne korpa moviĝo.

(daŭrigota) el germano Joh. Bernhard, München
(repr. kaj trad. malportm.)

SCIENCO KAJ VIVO

Hina lingvo.

Oni certe supozas, ke en Ĥinujo estas dialektoj tiel malsamaj kiel franca al angla, aŭ germana al rusa; ke logantoj de urbo A bezonas tri-kvarjaran studadon por ellerni la lingvon de urbo B; ke ne estas kompreniĝo ĉe inter geedzoj kiuj naskiĝis en malsamaj provincoj; ke troviĝas grandega malhelpo por fremduloj, kiuj intencas eklerni ĥinan lingvon, emborasite ĝaneeligas elekti kiu lingvo por li estas bezonata; ke ĥina vojaĝanto devas sciui 10-20 lingvojn; k. t. p., k. t. p. Tiu ĉi supozo estas certa al tiuj, kiuj el ia libro aŭ pri diro scias ke multaj dialektoj troviĝas en Ĥinujo.

Jes, estas dialektoj en Ĥinujo, sed la supredita supozo estas erara.

Ĥina lingvo diferenciĝas inter buša kaj skriba, sed la skriba lingvo tre influas al la buša, tial ĥinaj dialektoj pli malpli sekvas post la ĥina skribo dum 2,000 jaroj en sia ŝangajo. Jen mi skribas pri la skriba lingvo de Ĥinujo.

Ĥina lingvo skriba estas ideografo. Ĝin el-pensis antaŭ 4,000 jaroj iu sagulo. La primitiva formo tre similas la naturan figuron. Poste por plifaciliĝi la skribadon oni iom post iom aliigis ĝian elementojn. Nuna figuraro de l' ĥina lingvo estas jam fiksita en sia formo antaŭ du mil jaroj, kiu restas sensange ĝis nun. Ni facile tralegas ilue la librojn verkitajn antaŭ 2,000 jaroj. Nordlandanoj legas ĝin tiel klare kiel la sudanoj. La tiel nomita dialekto neniam troviĝas en ĥina verkajo kaj ankaŭ nenie.

Sed la ĥina parolo ne dependas de la skribado mem; tial sama vorto-figuro posedas malsamajn elparolojn al la logantoj, unu malproksima al la alia. Jen estas la dialekto de Ĥinujo.

Sed skribajo tute estas sama kiel mi diras antaŭe, tial la dialektoj ne estas tre malkompreneblaj al iu ajn ĥino.

Ĉiu ĥina vorto-figuro havas nur unu nomon, Silabo, kiu konsistas el 2-3 aŭ pli da figureoj t. e. silaboj, ekz: ren (homo), ma (ĉevalo), poli (vitro) k. t. p. Oni povas vidi, ke en ĉiu silabo ankaŭ troviĝas konsonanto kaj voka-

lo. Generale en malsamaj dialektoj la konsonantoj estas samaj kaj nur la vokaloj ŝanĝiĝas. Cetere en ŝanĝigo de l' vokaloj ankaŭ iras regule jaron post jaro, unu urbo apud alia, tiel ke oni kaptante unu ekstremon, povas enmanagi la tutan serion. Pro tio la ĥinoj ellernas la dialektojn de alia provinco senlerne dum 3-6 monatoj, kaj komprenas ilin nur en daŭro de unu monato!

Moderne la komunikado de Ĥinujo pli oportunigas, tio pli proksimigas la ĥinojn el ĉiuj anguloj kaj donas al ili la oportunecon interbabili. Nature la dialektoj unuigas en ne rimarkebla ŝanĝiĝado. Plie, la "Kuo Ju" (hina komuna lingvo arte ordigita) nun disvastiĝas en tuta Ĥinujo kiel Esperanto en la mondo. Mi pensas, ke post kelke da jaroj la malsimileco de ĥina buša lingvo malaperos gradete dank' al la neceseco de l' popola komunikado kaj natura evolucio de l' homa lingvo.

La disvastiĝo de Esperanto estas pro la sama kaŭzo, kaj kompreneble ĝi ŝancelegas la malhelpon naskitan de l' nacilingvej kaj unuigos la homaron tiel facile kiel la ĥina lingvo.

(El Verda Lumo)

K. G. Ŝan

Kiom kostas edzino.

Ĉe sovaĝuloj viro, kiu volas preni junulinon kiel kumulinon de sia vivo, anstataŭ peti dotajon, devas pagi al ŝia patro, kiu estas la absoluta posedanto.

Jen kiom kostas infanino en iaj landoj:

Australia: - tranĉilon, kaj botelon el vitro.

Abisena: - ĉevalojn, ornamajojn, kotonajojn kaj ŝtofojn.

Kafra: - de dek ĝis sepdek bovoj.

Fuega: - kelke da tanitaj peltoj.

Ostjaka: - de dek ĝis centkvint-dek rubloj.

Samojeda: - de kvindek ĝis centkvint-dek nordeceroj.

Fannana: - kuprajn aŭ bronzaĵu vazojn, metalajn juvelojn kaj kotonaĵojn.

Pehuenkeka: - batalilojn kaj brutojn.

Terkesa: - batalilojn, brutojn kaj sklavojn.

Mudajana: - por la malriĉuloj sep rupiojn, por la riĉuloj dek bovoj.

Araŭkana: - unu bovon, unu ĉevalon, kaj iajn argentajn spronojn.

Amazona: - riĉajn ŝtofojn.

Frizonia: - iajn monerojn, kiuj valoras malpli ol unu lira.

Basuta: - dusek bovojn, dek virsafojn kaj unu ĉevalon.

esper. A. B. B.

18-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERNTO kaj INTERNACIA SOMERA UNIVERSITATO

EDINBURGO — 31 Julio ĝis 7 Aŭgusto 1926.

Loka Kongresa Komitato. Hon. Prezidanto: John Merchant. Prezidanto: W. M. Page, S.S. C. Vic-Prezidantoj: William Rae, S-no G. Senior. Sekretarioj: J. M. Warden, F.F.A., L.K., William Harvey, I.S.O., L.K. Kasisto: David R. Tullo, S.S.C. Komitatanoj: F-ino Jane Baird, George Dickinson, David Kennedy, M.A., Robert Stevenson.

Adreso por leteroj. Sekretarioj, 18-a Kongreso de Esperanto, EDINBURGO, Skotlando.

Aliĝiloj. Disdonitaj pere de Gazetoj kaj de Naciaj Asocioj. Nericevintoj bonvolu peti aligilon rekte de la sekretarioj.

Kotizo. 20 ŝilingoj Britaj = proksimume 20 Ger. Mark., 25 Svis. fr., 12 Nederl. guld., 5 Uson. dol. Oportuna maniero sendi la kotizion, estas per Brita ŝtatbileto por £ 1 ("currency note, one pound"), havebla ĉe bankoj en multaj urboj, kaj sendota per registrita (rekomendita) letero; aŭ per ĉeko por £ 1 : o : 3.

Garantia Kapitalo. Jam garantiita £ 266.

Donacoj ricevitaj. Por Ordinara Kaso £ 39. Por Blindula Kaso £ 13. Por Speciala Celo £ 60: de du malavaraj samideanoj, sub la ĉifra devizo "Smizropga tivut hahome un ĝosopjuh."

La unua solvonto de tiu ĉifro ricevos de la donacintoj seupagan kongreskarton.

Somera Universitato. FOLKLORO KAJ POPOLAJ KANTOJ: Francaj: Prof-o Th. Cart; Germanaj: S-ro Paul Bennemann; Polaj: S-ro S. Grenkamp-Kornfeld; Rumanaj: S-ro Andreo Ĉe; Hebreaj: D-ro Immanuel Olsvanger; Katalunaj: S-ro Jaume Grau Casas; Hispanaj: S-ro Julio Mangada Rosenörn. LINGVISTIKO: Prof-o W. E. Collinson, Liverpool (Esperanto kiel vojo al la Liugvoscienco — du prelegoj). MEDICINO: Prof-o Odo Bujwid, de la Jagelona Universitato, Krakovo (Homo kaj Mikroboj*); D-ro Pascal Deuel, Leipzig (1. Modernaj Sükcesoj en la Terapijo de Ftizo*, 2. Pri la Plilongigo de la Homa Vivo). SCIENCO: D-ro E. E. Fournier d'Albe (temo poste anoncata). Ing-ro Rinaldo Orengo, antaŭe en la Astronomia Observatorio de Firenze (La Suno: du prelegoj*). D-ro Alfredo Stromboli, el Pisa (Elektrometalurgio en Italuj*). INTERNACIA LABOROFICEJO

* Kun lumbidoj.

de la Ligo de Nacioj. S-ro C. C. Tarelli, officia-delegito al la Kongreso, faros du prelegojn pri la I.L.O. (1. Konstitucio kaj Celoj; 2. Laboro kaj Rezultoj).

Patronoj. Lia Princa Mošto la Duko de Connaught afable konsentis esti Patrono de la Kongreso. Sur la listo de Patronoj troviĝas ankaŭ la nomoj de la Urbestroj de Edinburgo kaj aliaj urboj, famaj Edukistoj, Parlamentanoj, k.t.p.

Fakaj Kunvenoj. Organizontoj bonvolu anuncii frue siajn dezirojn, por ebligi taŭgajn arangojn.

Aceptojo. Sabaton, la 31-an de Julio: Bonveniga Acepto de la Skota Federacio Esperantista kaj de la Edinburga Esperanto-Societo, kaj Interkonatiĝa Vespero. Filmoj de Skotlando. Lundon, la 2-an de Aŭgusto: Lia Urbestra Mošto, la Magistraturo, kaj la Urba Konsilantaro de Edinburgo faros Civitan Acepton al la kongresanoj.

Blinduloj. Laŭ afabla konsento de la Internacia Centra Komitato, Blindaj Esperantistoj povas aliĝi sen pago de kotizo.

Kongresarangoj. Diversaj Koncertoj, senpagaj por kongresanoj (inkluzive de tutvespera koncerto de la fama horistaro, la "Glasgow Orpheus Choir"). Internacia Balo, senpage por anoj, en la plej luksa Edinburga dancejo. Ekskurso tuttaga, jaŭdon, la 5-an de Aŭgusto, al belegaj fjordej apud rivero Clyde. Vizito al bela Zoologia Parko, kun apartaj privilegioj. Komuna Kantado, sub gvido de S-ro Harrison Hill. La Loka Kongresa Komitato bedaŭras, ke estas neeble lui teatron.

Fervojarabato. Revenbiletoj de ĉiuj Britaj stacioj kaj havenoj al Edinburgo, po 1 1/3 de la ordinara unuvuja kosto.

Logado. Arangoj pri logado bone progresas. Detaloj aperos en mendilo baldaŭ eldononta. Fruaj aliĝantoj havos la unuan elekton.

Sparkaso. Almenaŭ unu Brita Espa-Grupo starigis sparkason, por kolekti ĉiusemajne sumojn, eventuale uzotajn por kongresaj elspezoj. Sekvinda ekzemplo!

Aliĝintoj. Ĝis nun aliĝis 309 samideanoj.

Unua Internacia Kongreso de Teknika Gazetaro

(Paris, 1-a ĝis 4-a de Oktobro 1925)

La kongreso okazis sub la patroneco de l' prezidento de la franca respubliko, ĝia prezidanto estis la organizinto s-ro Moynier, prezidanto de la franca sindikato de teknika gazetaro. — Unu de la programpunktoj estis: « Ĉu la teknika gazetaro favoru la disvolvigon de Esperanto, lingvo internacia? ». Specia komisiono ekzamenis la demandon, kaj proponeis al la kongreso jenan rezolucion:

"Konsiderante la rezultojn tre favorajn al Esperanto de la Kongreso okazinta en lasta Majo en Paris, kiu kunvenigis delegitojn de 171 Komercaj Ĉambroj, 10 registaroj, 14 komercaj foiroj kaj 208 komercaj entreprenoj, apartenantaj al 33 diversaj landoj, krome la reprezentantojn de pli ol 140 sciencaj kaj teknikaj institucioj, apartenantaj al 20 diversaj landoj;

konsiderante la grandan malfacilaĵojn renkontitajn en la dokumentado pro la pligrandiganta nombro de studoj kaj teknikaj kaj sciencaj laboroj, publikigitaj en diversaj lingvoj;

konsiderante, ke internacia lingvo komune uzata, ĉu almenaŭ por la publikigo de resumoj de artikoloj, ĉu fine por kelkaj internaciaj enketoj, simpligus multe la laboron de dokumentado;

konsiderante, ke Esperanto, kies uzado sin trudas en la komercajn rilatojn dank' al ĝiaj kvalitoj, sianas egale adaptiĝi al la bezonoj de la tekniko kiel al tiuj de scienco,

la 1-a Internacia Kongreso de la Teknika, Komerca kaj Terkultura Gazetaro deziresprimas:

1. ke Esperanto estu uzata en la teknika gazetaro almenaŭ por la redaktado de resumoj, kiuj devus sekvi la publikigon de ĉiuj artikoloj kaj originalaj laboroj en jurnaloj kaj revuoj de l' tuta mondo;

2. ke Esperanto estu akceptata, kiel oficia lingvo, samgrade kiel la naciaj lingvoj, en la internaciaj kongresoj de la teknika gazetaro."

La kongreso aprobis kaj akceptis la rezolucion.

Agu, Esperantistoj!

La „Internacia Konferenco por uzado de Esperanto en la puraj kaj aplikitaj Sciencoj“

(Paris, 14.-16. Majo 1925) unuanime akceptis jenan rezolucion (proponinto: Behrendt, Berlin):

Responde al la danke akceptata propono de la Germana Ligo de Teknika-sciencaj unuiĝoj, trasdonita de ĝia delegito s-ro Behrendt, la konferenco decidis peti la kompetentajn organizaciojn de la Esperanto-movado, ke ili kolektu adresojn de teknikistoj kaj scienculoj interesataj pri tekniko, por aperi teknikan internacian gazeton en Esperanto.

La citita Germana Ligo estis prezentata ankaŭ en la XVIIa Universala Kongreso de Esperanto (Genève, 2.-7. Aŭgusto 1925) per sia ĉefsekretario Dro Freitag, kiu proponis al la Kongreso samsencan rezolucion. La Kongreso unuanime akceptis ĝin.

Sekvo: Germana Ligo de teknika-sciencaj unuiĝoj (Deutscher Verband technisch-wissenschaftlicher Vereine) estas preta, aperi teknikan gazeton en E., se ĝi ekhavos suficien ampleksan adresaron de teknikistoj, ingenieoj kaj teknike interesataj personoj generale, ĉu scienculoj, ĉu industriistoj, kiuj kapablas legi Esperanton. Por starigi tian adresaron, helpu la rezolucion. — La eventuala eldonata gazeto estos sendata senpage al ĉiu konata adreso de la pridirita speco. La afero estas grava. De la Esperantistaro dependos, ĉu la propono de la Germana Ligo povos esti realigata. Mi opinias, ke ne estas necese, specale akcenti la situacion. Ĉiu serioza, praktika Esperantisto komprenos, pri kio temas. Se la adres-kolektado ne donos suficien rezulton, grava momento ne estos ekspluatita. Kaj poste — simile favora situacio por praktika uzo de Esperanto en tekniko verŝajne ne venos! — Pri informoj dezirataj oni skribu al: telegraf-direktoro Behrendt, Berlin W 30, Hohenstaufenstr. 24, aŭ al: Deutscher Verband technisch-wissenschaftlicher Vereine, Berlin NW 7, Sommerstr. 4a; tien oni ankaŭ sendu la adresojn.

De vi mem, estimata samideanaro, dependas grava progreso en la Esperanto-movado! Agu laŭ via bontrovo! Kaj agu rapide!

Behrendt

I MILLE ABBONATI
alla nostra Rivista saranno
presto raggiunti, se ognuno pro-
curerà un abbonato nuovo.

Esperantista Akademio kaj la eldono de Vortaroj

Kelkaj Esperantistoj plendas, ĉar la Akademio ne eldonas mem plenan vortaron, ian vortaregon. Post D-ro Zamenhof mi ripetas, ke tia ne estas la tasko de la Akademio. Voje nevoje *oficialaj* estas ĉiuj prilingvaj decidoj de niaj Lingvaj Institucioj. Se, trograndidante sian rolon, ili prenus sur sin «fari» la lingvon kaj enkonduki mem novajn radikojn, tia agado baldaŭ naskus, okaze de ĉiu novajo, senfinajn diskutojn inter Akademianoj, inter Lingvokomitatoj, inter Esperantistoj. La jam sufiĉe grava rolo de la Lingvaj Institucioj estas konservi la Zamenhofan, Fundamentan lingvon, kontroli ĝian evoluadon kaj la pliriĉigون de ĝia vortaro, fine oficialigi tion, kio — estante konforma al la fundamentaj principoj — post praktika uzado montris sin vivkapabla kaj necesa. Oni aliparte ne forgesu, ke la ĉefa fonto de la «neologismoj» por Esperanto, kiel por ĉiuj niaj modernaj lingvoj, estas la teknika vortaro, kiu iom post iom influas la komunan lingvon, kiel la scienco mem la ĉiutagaj vivon.

Ĉu tio signifas, ke oni ne devas kuragiĝi la sindonajn homojn, kiuj prenas sur sin gravajn, plenajn enketojn pri nia lingvo? Certe ne, ĉar iliaj laboroj metode kondukitaj, kvankam ne oficialaj, povos iam alporti plej grandan utilon, plej efikan kunklaboradon al niaj oficialaj Lingvaj Institucioj.

Ĉu tio signifas, ke la Akademio rifuzas sian direktardon, sian konsilojn al la verkistoj, al la Esperantistoj, kiuj sancelegas antaŭ al inter novaj terminoj? Certe ne, kaj la tre kompetenta Direktoro de la "Sekcio pri Komuna Vortaro", Prof. Grosjean-Maupin, estis kaj estas ĉiam preta, kun granda sindonemo, doni la petitajn sciigojn al tiu, kiuj jam sin turnis al li kaj al tiuj, kiuj devus, pli ofte ol ili faras, sin turni al li. Tre prave kaj energie li insistis pri la dangero enkonduki senpriense en nian komunan lingvon neologismojn kaj formojn duoblahu por sama ideo! Oni relegu, en *Oficiala Klasika Libro*, pag. 3: "Konsiloj pri enkonduko de novaj vortoj".

* * *

Kvankam eble kelkaj malice mallaŭdos la ĉiaman ripeton de samaj konsilioj, mi denove imitos la romanen censuron kum lia «Delen-dia Carthago!», kaj finos per tiuj vortoj:

«Nur per unueco, karaj Samideanoj, ni venkos.

«Unueco estas ebla nur per severa disciplino de ĉiuj akceptita en lingvaj demandoj kaj pri ĉiuj detala punktoj.»

Tion mi ne plu ripetus, se mi estus konvinka, ke fine ĉiuj same opinias sed....

*Eĉ guto malgranda konstante frapanta
Traboras la monton granitan!*

Prezidanto de la Lingva Komitato
kaj de ĝia Akademio
Th. Carl

ITALA KRONIKO

Altare. Laŭ iniciato de s-ro Ivanoe Bordoni kaj de tre agema pastro Pirotti fondigis nova Esperanta Grupo.

Genova. Ankaŭ nunjare, kiel jam de du lernjaroj, la Komunuma Aŭtoritato starigis regulajn devigajn E. kursojn en sep klasoj de vespera komplementa urba lernejo - Gerolamo Boccardo» (Piazza delle Vigne), gvidataj de rajtigitaj instruistoj de la Liguria Esperanto Instituto (sekcio de Itala Katedro de E.).

Parma. La 5-an de majo inaŭguro de Zamenhofa busto, skulptaĵo de Sam. Prof. G. Cacciani.

Perugia. La 26-an de marto okazis la fondigkunveno de nova E. Grupo. Estraro: Mosci instruistino Letizia, Marinelli adv. Astorre, Boccioli aktisto Nazareno. Sidejo ĉe s-ro Boccioli, Via dell'Elce di Sopra.

S. Croce di Trieste. La 14-an de marto vizitis nin la Triestaj gesamideanoj, inter kiuj la prezidento de Triesta E. Klubo, d-ro kav. A. Ghez, kiu post bela parolado donacis al nia klubo la buston de nia granda Majstro Zamenhof, skulptita de Triesta samideano Camaur. Per belaj vortoj deziris al ni progreson kaj laboron f-no prof. Wanda Asquini.

* Ekskursema grupo faris sian unuan ekskurson sur la mouton Sankta Leonardo la 21-an de marto, 48 Partoprenantoj.

Torino. La 4-an kaj la 11-an de marto ĉe la sidejo de Torina E. Asocio okazis eksterordinara kuveno de la societanoj por la aprobo de kelkaj reformoj al la socia regularo kaj la elektado de la estraro per la nuna jaro. Unuanime estis elektita prezidanto Ing. Johano Cenere, vicprezidenton s-on Fiandra, konsilantoj s-roj ing. Pakner, d-ro Canuto, La Colla, Falletti, Ramolfo, sindikoj s-roj kav. Saccani kaj Palumbo.

Trieste. La 25 de februaro okazis la kvina ĝeneralaj kunsido de nia Rondo. Post memorigo pri la mortinta samurbano senatano Horritis, oni rilatis pri la ampleksa laboro farita dum la pasinta jaro. La finanza raporto donis la jenajn rezultojn: enspezoj L. 3960 kaj elspezoj L. 3320.95

Oni elektis poste la novan estraron, kiu tiel rezultis: Kav. prof. d-ro Ghez, prezidanto, d-ro Polidori, v. p., f-no Asquini, sek., Ratissa, Cosmaz, Levi, kons., Milloch, Löw, Verdini, revizoroj.

Bone sukcesis festo pro naskiĝtago de f-no Asquini kaj ekskursio al vilago Santa Croce.

Al sam, Höller mortis edzino. Korajn kondolencojn.

Vicenza. Esperanta Rondo tre bone prosperas: formigis E. Fervojistaj kaj Poštoviciastaj Grupoj.

Voghera. La 13-an de aprilo en la granda kaj luksa salono de la ĉi tiea «Unione Ginnastica» d-ro A. Stromboli faris plensukcese publikan paroladon kun lumbildoj pri «La internaciaj sciencaj kaj komercaj interrilatoj kaj la defendo de la itala lingvo».

menco. Sekvas praktikaj tre instruivaj artikoloj pri konstruado, kaj scienc-elementa babilando. Nek mankas radio-humoro, nek sciigoj aktualaj pri la internacia vivo de la radiomondo.

La pli speciale esperantista parto konsistas el artikolo de D-ro Corret pri la grava temo de nia teknika vortaro; el oficiala parto pri Int. Radio-Asocio, kaj el sciigoj diversaj pri Esperanto, inter kiuj plurlingva noteto pri la celo kaj esenco de la lingvo mem.

Mirinda kaj senrezerve latindinda estas la presado, belegaj la bildetoj kaj figuroj: nur *unu* preseraron ni renkontis dum tuta atenta tralegado! Kaj ne malpli alvaloraj estas, kompreneble, la linvio, fluinta el plomoj prave ŝategataj inter ni. Tamen ni ne povas preterlasi iujn de talaj rimarkoj pri kelkaj teknikaj terminoj.

Anstataŭ kondukema ni preferus **kondukt-i-iv-a**. La sufikso **-iv-** (izolla, peziva) estas pli teknika: ĝi montras karakteron *esencan*, dum **-em-** plibone *okazan*. Plie ĝi tre utilis por la *koeficienteoj de propreco* (**kondukt-iv-ec-o**, **re-zist-iv-ec-o**, ktp.). Pri la radiko **kondukt-** (uzata en nia itala-esp. «Radioteknika Terminaro»¹⁾ por la fizika senco, lasante al **kondukt-** la ordinaran) ni volus rimarkigi ke ĝi apartenas al familio de radikoj kiel **kondukt-i** **kondukt-iv-a** **kondukt-anc-o** **kondukt-o-ro**

indukt-i **indukt-iv-a** **induk-anc-o** **indukt-o-ro**

reakt-i **reakt-iv-a** **reakt-anc-o**

Komparu:

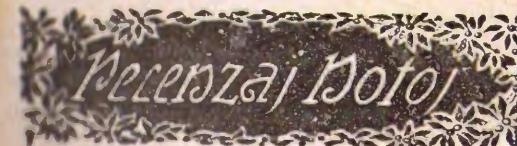
produkt-i (E.) **produkt-iv-a** **produkt-or-o**
kaj ne **produk-t-i**:

kaj *fakte* ankaŭ la antaŭaj aŭtoroj de radioterminaroj akceptis la radikon **kondukt-** ĉar ili enkondukis la vortojn **konduktanco** **konduktoro**, pri kiuj oni nepre ne povas kaſi, ke la finojoj **-anco** **-oro** havas ĉe ĉiuj naciaj lingvoj **sufijsan karakteron** je la plej alta grado.

Enkonduko de radikoj **kondukt-** **indukt-** **reakt-** (lasante al **kondukt-** la nesciencon sencon, forigante **induk-** kaj lasante al **reakt-** la politikan k. kemian sencojn) donus la neforjetindan utilon perfekte reguligi vortogruojn kiuj estas teknike gravaj kaj estas regulaj ĉe ĉe la naciaj lingvoj.

Kial iono kaj ne jono? Ni havas ekz. *jodo'n*. Ankaŭ **interfero** estas lat. ni malkonsilinda. La ĝusta formo **interference** estas vere in-

1) kajere aperanta ĉe *Radio Novità - Wireless News-Radio-Nouvelles*, Roma, Via Lucca 10.

Internacia Radio-Revuo, N.roj 1-2, Jan-Feb. 1926.

Organo de la Internacia Radio-Asocio. Eldono-nro: Etienne Chiron, 40, rue de Seine, Paris.

Estas nia kutimo malvarme kaj iom mal-favore sciigi pri nova Esperanta revuo, ĉar ni pensas ke la nombro de la jam ekzistantaj devus trionigi, por certigi prosperan vivadon al la vere valoraj el ili: sed ĉi-tiu sojon ni estas antaŭ faka organo direktata de tre konata, eĉ fama, esperantisto kiu estas samtempe unuaranga kompetentulo, eldonata de la ĉefa Radio-eldonejo de Paris, al militanta la kampon kie Esperanto povus efektive riĉi. Rikolti: tiun de la sensadenisto.

Por rekomenadi al la esperantistaj bonvolo kaj fervoro, jam uzegataj, novan revuon, oni devas efektive konfidi je ĝia vivopovo. Do la demando farigas tia: ĉu ekzistas sufice da radiistoj Esperanto-emaj por certigi larĝspiran vivon al I. R. R.? Eble jes. Kaj I. R. R. povas prezenti al ne-Esperanto-emaj radiamatoroj, per specialaj ecoj siaj, sufice allogon por ĝi ilin akcepti la lingvon kiel bezonatan ilion por atingi la revuon mem? Pri tio ni estas iom pli dubemaj, kaj ni volus sugesti la Redaktoraron pri enkonduko — ekz. — de resumaj sciigoj pri radio-revuoj kaj gravaj radionovaj (ĉu legaj, ĉu teknikaj) el ĉiuj landoj, kies titoloj estu en tri aŭ kvar el la ĉefaj lingvoj, dum la malgrandaj resumoj mem nur en Esperanto. Tiamaniere I. R. R. povus farigi, pri fako Radio, preskaŭ tutmonda aktuala ĉef-informanto, utila ankaŭ (kvankam nur parte) por ne-esperantistoj. Ankaŭ aliaj ideoj povus esti pristudotaj: ĉiuj por la celo prezenti ion novan, ne troveblan ĉe alia faka revuo naciilingva, kies utileco estu ŝuldita al praktikaj servoj de Esperanto; kaj tial ĉe la radio-klubo, firmo, aŭ persono, pledu por ĝi.

Kia ĝi estas, la revuo prezentigas tre serioze, bonege aranĝita, interesa ĉu por komencantoj ĉu — sed iom malpli — por speruloj. Perfekte verkitaj kaj pro temo tre valoraj artikoloj de niaj francaj eminentaj samideanoj D-ro P. Corret kaj Prof-ro R. Mesny estas — kiel alteſatinda promeso — ĉe la ko-

ntakto. Sekvas praktikaj tre instruivaj artikoloj pri konstruado, kaj scienc-elementa babilando. Nek mankas radio-humoro, nek sciigoj aktualaj pri la internacia vivo de la radiomondo.

La pli speciale esperantista parto konsistas el artikolo de D-ro Corret pri la grava temo de nia teknika vortaro; el oficiala parto pri Int. Radio-Asocio, kaj el sciigoj diversaj pri Esperanto, inter kiuj plurlingva noteto pri la celo kaj esenco de la lingvo mem.

Mirinda kaj senrezerve latindinda estas la presado, belegaj la bildetoj kaj figuroj: nur *unu* preseraron ni renkontis dum tuta atenta tralegado! Kaj ne malpli alvaloraj estas, kompreneble, la linvio, fluinta el plomoj prave ŝategataj inter ni. Tamen ni ne povas preterlasi iujn de talaj rimarkoj pri kelkaj teknikaj terminoj.

ternacia, ĉar ĝi aperas en DEFRIH: aliparte **interfero** povas esti **inter-fer-o**, france **entrefer**, itale **interferro**, hispane **entreherro**, aer-spaco inter **indukt-or-o** kaj **indukt-at-o**, ekz. en dinamo.

Ni ne komprenas gaz- ĉar gas- estas Fundamenta. Anstataŭ primario, sekundarlo, ni preferus, kiel Ido, **primaro**, **sekundaro**. La du estas jam en aliaj teknikaj vortaroj (ekz. fernvoja) en ĉi tiu formo.

Kial kontinua kurento dum samsenca fluo estas pli klara kaj jam Fundamenta? Certe D-ro Corret samopinias je ni, ke ni devas akcepti utilan radikon ĉe se ne nepre necesas, por pliperfektigi la lingvon, sed absolute ne pezigi ĝin per senutilaj lacingantaj kaj komplikigaj duobloj. Esperanto no celas nur latinojn kaj anglojn, jam tro favoritajn.

Kondukebleco anst. **konduk(t)iveco** (pag. 14 lin. 15) aspektas erare. Borno estas alia duoblo: **klemo suficias**.

Pri ŝargi (akumuladorejn, ktp.) « c'est la faute à Verax », kiel pri **interfero**, sed malpli pravigeble. Ŝargi estas F.-ajo, kaj certe la sola gusta vorto.

Ni preferus **mikrobion** anst. **mikrobon**. La greka deveno estas klara, kaj ni havas, ĝuste, **amfibion**. **Relajo** anst. **relajso** ne tre multe placas, kaj skribis estas malpli rekonebla.

Kaj jen ni estas ĉe la eble plej grava punkto. Ĉu S-ro D-ro Corret, kiel aŭtoro de la 6-lin-**ga Leksikone**, akceptus la proponon forigi el nia radio-vortaro la terminojn kiel **alternator**, **akumulator**, **amplifikator**, **konduktor**, **komutator**, ktp.? Ili devenas en la latinidaj lingvoj, regule, de radikoj **altern-**, **akumul-**, **ampl-**, **koudukt-**, **komut-**, ktp.: la plejparto el ĉi-las-taj ankaŭ estas bezonata kaj akceptita de Esperanto. Kial ne akcepti ankaŭ en nia lingvo — la lingvo **regula** pro ĉio sia eco — regulan devenadon? La sufikso -il- estas ne bona ĉar ĝi donas **mortajn** vortojn tro malproksimajn de la internacia formo; cetero -ilo ne taŭgas: **rabet-il-o** ne estas **rabet-ad-or-o**, maſino por rabetadi. Sed tiu-ĉi sufikso -or- = **aganto**, kiu aŭ kio **kreas**, **produktas**, **generas**, **prizorgas** (itale -ore, france -eur, angle -er, hispane -or) al ni konsilita de P-ro Migliorini, Akademiano, estas laŭ ni perfekte bela kaj inda. Ni havus do

anst. izolatoro	izol-il-o
> akumulatoro	akumul-ad-or-o
> kondensatoro	kondens-ad-or-o, ktp.

Ne tro da matematika reguleco, kaj ne tro da laŭnombra internacieco: sed feliĉe, ĉu ne? kiam oni povas atingi ambaŭ! Pri **amplifikatoro**, ĉu ne ŝajnas al D-ro Corret ke la formo **ampl-iq-ad-or-o** estas dekfoje pli esperanta kaj samtempe sufice internacia?

Kaj jen ni prezantis ĉiujn de ni rimarkitajn, ĉu **nekonsilindajn** vortojn, ĉu **eble anstataŭendajn** per aliaj pli taŭgaj formoj. Ĝia malgranda nombro plejbone pruvas kiom valoras ankaŭ je tiu ĉi flanko la nova revuo.

Ni ne scias do kiel sufice rekomendi al ĉi radioamatoro la novan eldonon, kaj precipe la varbadon pri anoncoj, kiuj nure povos igi ĝin potenca organo internacia.

Kiu povas, tiu postulu specimenon adresigante ĝin ĉe konata radio-firmo aŭ gazeto: kaj skribu rekte al ĉi-lasta, petante akcepti mallongan favoran recenzon.

E. PRIVAT, Karlo. *Facila legolibro*. Esperanto Verlag Ellersiek kaj Borel, Berlin kaj Dresden, 1926, pp. 46, M. 0,50.

Naŭa eldono (31-a ĝis 40-a miloj) de la konata malgranda romano de Privat. Ni travivas kun Karlo la infanecon, la lernejon, la studadon; ĝio estas nete kaj arte priskribita.

E. M.

E. PRIVAT, *Kursa Lernolibro*, laŭ praktika parola metodo. Esperanto-Verlag Ellersiek kaj Borel, Berlin kaj Dresden 1926, pp. 48, M. 0,80.

Sesa eldono (23-a-30-a miloj) de la Privat's lernolibro, kiu « celas helpi la instruantojn por lernigi la tutan gramatikon de la lingvo, preskaŭ ne parolante pri ĝi, sed per konstanta parola uzado de ekzemplaj frazoj arangitaj en konversacia maniero ».

E. M.

M. BUTIN, *Esperanto-Leitsaden für den Kaufmann*, Berlin-Dresden, Ellersiek & Borel, 1926, pp. 64, M. 1.

Post franca *Cours commercial d' Esperanto* de L. Marissiaux, aperinta jam antaŭ multaj jaroj, kaj angla *Pitman's Commercial Esperanto* de W. M. Page, jen germana lernolibro por komercistoj, prilaborita (laŭ tiu ĉi angla verko) de s-ro M. Butin, L. K. Ĝia aranĝo rimarkinde praktika igas ĝin unu el la plej bonaj faklernolibroj.

B. M.

Tipografia Editrice A. Paolet, S. Vito al Tagliamento A. Tocet, cir. 1921.

Gli Amici dell' « ITALA ESPERANTA REVUO » nel 1926 — VIII. Elenco

351. Dallecole Arturo, soldato 2-o Reclus. Mil., 1-o Rep.	GAETA	376. Bianchi sig. Mario - Via Mazzini 4-6 (Como) MALNATE PER GURONE
352. Gruppo Esperantista Operaio Casella Postale 922	GENOVA	377. Barbesta sig. Mario (Pavia) LANDRIANO
353. Barni slg. Giovanni Corso Sardegna 73/2	GENOVA	378. Billet sig. Guido Ufficio Speciale - Ministero Interni ROMA
354. Grazzini prof. Corrado Via de' Neri 6	FIRENZE 18	379. Associazione Pensionati Civili e Militari Via Maggi LIVORNO
355. Zunino sig. Silvio Via Caffa 13-15, Se. A	GENOVA	380. Ricci capit. Giorgio - Segret. Gen. Sindacato Nazionale Lavoratori dei Porti - P. Colonna 366 ROMA
356. Friscione sig. Luigi Viale Varni 15/1	GENOVA	381. Circolo di Riunione (Calabria) PIZZO
357. Cerri sig. Corrado Via Vittorio Veneto	AREZZO	382. Circolo "Italia", (Egeo) RODI
358. Emolo sig. Stanislao Collegio Savoia (Napoli)	OTTAIANO	383. Scuole Femminili "Vuvalion", (Egeo) CALIMNO
359. Di Tommaso sig. Stefano Corso Garibaldi (Teramo)	TORRE DE' PASSERI	384. Municipio di LIVORNO
360. Ferraris sig.na Gianna Via XX Sett. 20	PIACENZA	385. Circolo Mandolinistico "Verdi", Teatro S. Marco LIVORNO
361. Tellini rag. cav. Edoardo (Friuli)	TRICESIMO	386. Maraz sig. Luigi (Venezia Giulia) BISTERZA 78
362. Libreria Bemporad Sotto Borgo	PISA	387. Maffeis sig. Giuseppe S. Geremia 261 VENEZIA
363. Libreria Pacinotti Via Cino	PISTOIA	388. Olmini sig. Enrico S. Stae 1972 VENEZIA
364. Barbieri sig. Giuseppe - Viale Umberto I Trattoria Pipelli (Pavia)	VOGHERA	389. Seves sac. prof. Carlo, arciprete (Piacenza) AGAZZANO
365. Giani grand. uff. avv. Giuseppe Via Plave 9	TORINO	390. Decleva sig. Antonio Via Orlandini 175 TRIESTE 16
366. Maula sig. Carlo Via Monterosa 42	TORINO 15	391. Camurri sig. Riccardo Corso Vitt. Em. 305 ROMA
367. Gallinella sig. Tonino Via Collegio Maria Luigia 11	PARMA	392. Matano sig.na Beatrice Via Paolina 1 ROMA
368. Mati sig. Dino (per l'Era) MONTELUPO FIORENTINO		393. Donnini sig.na Wanda Via Porto Maurizio 11 ROMA
369. Rotondo mons. prof. Giovanni fu Michele Corso Mazzini 75	BARI	394. Tegoni prof.a Elisa Via Gioberti 8-9 SAMPIERDARENA
370. Sacerdoti sig.a Clara Via dei Gracchi 278	ROMA	395. Cariani sig. Ennio Via Buttrio 3 UDINE
371. Lazzari sig.a Clotilde Via Conte Verde 34	ROMA	396. Crestoni rag. Alfredo - Vice Direttore Banca Popolare (Verona) LEGNAGO
372. Borel sig. Jean (Genova)	RECCO	397. Boccella sig.a E. F. Piazza Duomo 4 (Bologna) IMOLA
373. Ometti sig. Luigi Via Varesina 53 B - Rep. Musocco	MILANO	398. Cadario Casare, Maresciallo Magg. CC.RR. Stazione Principale (Genova) SESTRIPONENTE
374. Baseli sig. Dante Via Luigi Cagnola 9	MILANO 26	399. Warth sig. Teodoro Viale Certosa 29 (Milano) MUSOCCO
375. Gorla sig. Reale Via Cavour 8 (Como)	BINAGO	400. Ruschena sig. Clelio Via F. Aporti 42 MILANO 38

401.	Jantelli sig. Arnolfo, pubblicita Via E. Perroni 37 (Firenze)	SIGNA
402.	Lacalendola prof. Adamo Via Dante 323	BARI
403.	Accademia Balcanica Esperantista Via Abate Gimma 52	BARI
404.	Agazzani sig. Carlo - Lanificio Azario (Torino, Ivrea)	STRAMBINO
405.	Marzio sig.a Carlotta Via S. Vittore 8	MILANO 16
406.	Treccani sig. Enrico Via Ciro Menotti 5	MILANO 20
407.	Coen sig.a Ida Via Cola di Rienzo 271	ROMA 31
408.	Hierl-Cerutti sig.a Maria Via Quintino Sella 23	ROMA
409.	Simonetti Giovanni, maestro Scuole Elem. Via G. Verdi 7	TRENTO
410.	Cristofoli sig. Giorgio Via S. Croce 3	TRENTO
411.	Pellico sig. Edmondo Via dei Greci 10	ROMA 8
412.	Prato sig. Giovanni Corso Re Umberto 48	TORINO 18
413.	Gandolfi sig. Vittorio Via Ormea 126	TORINO 20
414.	Valsecchi sig. G. B. Cannaregio 2347	VENEZIA 16
415.	Arru dott. Giov. Antonio (Sassari)	VILLANOVA MONTELEONE
416.	Actis sig.na Rina Via Morosini 17	TORINO
417.	Schmuckher dott. Aldo Corso Torino 31-14	GENOVA 9
418.	Maglia prof.a Adele Corso Torino 31-19	GENOVA
419.	Sala Zanchini sig.a Ida Via Ausonio 7	MILANO 16
420.	Zinna dott. Vincenzo (Napoli)	OTTAVIANO
421.	Annunziata avv. Mario (Napoli)	OTTAVIANO
422.	Rossetti sig. Alberto Via del Camposanto 48	LIVORNO
423.	Mariani sig. Luigi Scala Rossano 2	POTENZA
424.	Circolo Filologico	ANCONA
425.	Circolo "B. Mussolini", (già Impiegati Civili)	ANCONA

426.	III.mo Signor Prefetto	LIVORNO
427.	Morra sig. Raffaele Via Craneri 39 ² (Cuneo)	FOSSANO
428.	Vassura cav. Andrea - Console T. C. I. Via S. Bruno 8	FORLI
429.	Camera di Commercio	PIACENZA
430.	Finardi sig. Ernesto Via Castelvetro 3	MILANO 30
431.	Zaniboni sig. Mario Via Candiani 2 - Rip. Bovisa	MILANO
432.	Giovannoni sig. Giovanni Via Candiani 1 - Rip. Bovisa	MILANO
433.	Ballerini grand' uff. Fortunato Via Collina 24	ROMA
434.	Baretti sig. Bruno Via Toscana 42	ROMA
435.	Torta ing. Pietro S. Stefano 3419	VENEZIA
436.	Andreotti sig. Armando Via Emilia 15	BOLOGNA
437.	Simoni sig. Giuseppe Piazzetta del Teatro Garibaldi 2	PADOVA
438.	Castelli rag. Leone Corso Vitt. Em. II, 3 b	PADOVA
439.	Secchieri sig. Guido Canareggio 5623	VENEZIA
440.	Raini sig. Francesco R. R. Poste	MANTOVA
441.	Avanzini Don Dante (Parma)	SORAGNA
442.	Albano sig.a Adele Via Thesauro 3	TORINO 6
443.	Russo Morasoli sig. Vincenzo Via Coppola 64	CATANIA 28
444.	Associazione Esperantista Torinese Via Arcivescovado 1 a	TORINO
445.	Circolo Ricreativo Esperantista Via della Libertà 15	GENOVA
446.	Francescangeli sig. Eraldo Via Mentana	TERNI
447.	Puppo sig. Giuseppe Via Marasso 10 (Genova)	QUINTO AL MARE
448.	De Grada sig. Giuseppe Via A. M. Maragliano 17-6	GENOVA
449.	Talpone sig. Pietro Via S. Donato 29	TORINO
450.	Stefanin sig. Angelo Castello 2643	VENEZIA

KORESPONDADO

(Ciu vorto L. 0.10 - Minimume L. 1)

ITALIO

— S-ro Gino Gatarzi, esredaktoro de *Esperanto* (Firenze) — S-ro Touque Edmond, forestler, deziras pensoj kaj interkongi il. pošt.

MAROKO

— S-ro Touque Edmond, forestler,deziras pensoj kaj interkongi il. pošt.

SOVETLANDO

Moskvo, Kalančevskij, per-dous 22/24, kb. 13 — S-ro A Milovidov deziras korespondi kun majstro preparanta balotojn panteleoj por artistoj de Milano kaj aliaj teatroj.

Prof. Jezierski petas ciujn gesamideanojn, ke ili bonvolu skribi al li sian opinion pri ia de li projektoj universitata kurso, kiu ni anuncis en nia marta kajero, ke ili propagandu tian ideon en la jurnaloj. Lia adreso estas: Skrytka pozitowa 18 — Lida (Polio).

I Sostenitori dell' I. E. R.

Eraldo Francescangeli, Torul

L. 5

Cesare Botticelli

INDUSTRI KAJ FABRIKO

DE

Veneciaj "Conterie,, (Perloj)

VENEZIA - Via 22 Marzo N. 2242

TELEF. 2716

Speciala fabriko de

PERLAJ MANPOŠOJ POR SINJORINOJ

KOLČENOJ KAJ BRAKČENOJ

VENECIAJ GRAVURITAJ LEDAJOJ

KAJ MOZAIKOJ

MODERAJ PREZOJ

ONI KORESPONDAS ESPERANTE

Liveranta Firma de Esperanta Komercista

Gruppo en Dresdeno

MATERIALE PER PROPAGANDA.

In relazione al deliberato del X Congresso circa la soppressione dell'Ufficio Librario della F. E. I. che funziona in via di liquidazione a Verona a cura di ex benemeriti dirigenti della Federazione stessa, ed alla autorizzazione accordata dal nuovo Direttorio in seduta del 18 novembre, sono stati combinati i seguenti pacchi di pubblicazioni per facilitare l'opera di propaganda che ogni buon samideano sente il dovere ed il piacere di compiere:

PACCO TIPO A (no sono disponibili 100) contiene: nove esemplari dei quaderni della F. E. I. (1 del I, 1 del III, 3 del IV, 1 del V, 3 del VI), quattro « Esperanto in un foglio », cinque « Autorevoli Consensi » e una cartolina ritratto di Monhof, dieci « Manuali della F. E. I. », due altri opuscoli a scelta secondo le disponibilità. Franco di porto L. 12 (valore di copertina L. 54).

PACCO TIPO B (fino ad esaurimento delle disponibilità): sedici quaderni della F. E. I. (1 del I, 1 del II, 2 del III, 1 del IV, 2 del V, 5 del VI), un opuscolo Piatti, dieci « Esperanto in un foglio », cinque « Autorevoli Consensi » e due bollatelli quinziani, venti « Manuali della F. E. I. », oltre alcuni opuscoli di propaganda. Franco di porto L. 26 (monte il prezzo di copertina o di stampa è di L. 100).

A chi ordina due o più pacchi contemporaneamente sarà inviato in aggiunta, a titolo di premio, altro materiale non già disponibile.

Non esiste un esperantista e specialmente nessun Gruppo dovrebbe tardare ad arricchire la propria biblioteca ed i propri cassi di propaganda, corrispondendo nello stesso tempo ai generosi sacrifici di chi ha con amore diretta la famiglia italiana.

Le spedite, con relativo vaglio, debbono essere diritti allo Rag. Amerigo L. Reni, Via G. Mameli n. 2, VERONA. Presso lo stesso e liste sempre la rappresentanza esclusiva di una importante fabbrica di distintivi esperantisti. Chiederne elenco e prezzi.

LIBRERIE ITALIANE

CON DEPOSITO DELLE NOSTRE EDIZIONI ESPERANTISTE

ANCONA — Libreria Giuseppe Fogola — Corso Vittorio Emanuele.

BELLUNO — Libreria Silvio Benetta.

BRESCIA — Libreria Angelo Delai — Palazzo Broletto 1.

FANO — Libreria Eredi A. Bazzani — Via XX Settembre.

FERRARA — Libreria Taddei — Piazza Pace 31-37.

FIUME — Libreria Popolare — Corso Vittorio Emanuele III 39.

GENOVA — Libreria Internazionale Fratelli Treves — Via Arcivescovado 1.

“ — Filiale della Società Editrice Internazionale di Torino — Via Petrarcha 22-24 r.

LIVORNO — Libreria Belforte — Corso Vittorio Emanuele.

MANTOVA — Libreria G. B. Bertani — Corso Umberto I.

MILANO — Libreria Ulrico Hoepli.

“ — Libreria G. B. Paravia & C. — Galleria De Cristoforis.

PADOVA — Libreria Angelo Draghi — Via Cavour 7-9.

PALERMO — Libreria Giuseppe Pantaleone — Via Röma, 2º Troneo, Angolo Via Giovanni da Procida.

PARMA — Società Editrice Internazionale — Via al Duomo 20-26.

“ — Libreria Lorenzo Vannucci — Via Farini 40.

PIACENZA — Libreria Lodovico Maserati — Corso Vittorio Emanuele II, 72.

PISA — Libreria Bemporad — Sotto Borgo.

“ — Libreria Spoerri — Lungarno Regio.

PISTOIA — Libreria Pacini — Via Cino.

PRATO — Libreria Bertelli — Corso Amedeo.

PORTOFERRAIO — Libreria Umberto Zampieri.

ROMA — Libreria Modernissima — Via delle Convertite 18.

“ — Libreria Liberma — Via Ludovisi 37.

SPEZIA — Libreria della Marina, di Achille Zucutti.

TORINO — Libreria G. B. Paravia & C.

“ — Libreria S. Lattes & C. — Piazza Castello, Via Garibaldi 3.

“ — Libreria Alleanza Cooperativa — Via Genova, Angolo Via Bertola.

“ — Libreria di Cultura Italiana e Straniera — Via Roma 4.

Internacia Medicina Revuo

depot januaro 1925 estas eldonita sur tute novaj bazoj. Ĉfredaktoro : Profesoro Vanverts el Lille, Kunlaborantaro el ĉiuj landoj. Enhavo : originalaj artikoloj ; aŭtoreferatoj ; referatoj ; komunikajoj de la Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio. Diversajoj.

Abono : 1 Dollaro, aŭ samvaloro.

Pri sciigoj, sendo de dokumentoj, k.t.p., sin turni al Redakcio kaj Ad ministracio : Dr. Briquet, rue de la Bassée 31, Liège (Franclando)

:: :: LA SOLA :: ::
arta literatura monata esperanta revuo
estas

Literatura Mondo

Po N-ro sv. fr. — .80

Jarabono por Italio L. 44.

Favora prezo por la abonantoj de I.E.R.

jarbono L. 38

Questo numero doppio costa L. 2.